

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 1

1 Sreda, 18. januar 2023.

2 [Pripremna Konferencija za suđenje]

3 [Javna sednica]

4 [Optuženi ulaze u sudnicu]

5 --- Po početku zasedanja u 9:30h

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro jutro,
7 pozdravljam sve prisutne. Molim da se najavi predmet.

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dobar dan, Časni Sude. Ovo je
9 predmet KSC-BC-2020-06, Tužilac protiv Hashima Thačija,
10 Kadrija Veselija, Rexhepa Selimija i Jakupa Krasniqija.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Zahvaljujem.

12 Molim strane da se predstave. Najpre Tužilaštvo.

13 G. HALLING: [Prevod] Dobro jutro, Časni Sude. U timu
14 Tužilaštva je Ward Ferdinandusse, Alan Tieger, Nathan Quick,
15 Deborah Mayer i Julie Mann, a ja sam Matt Halling.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada molim Odbranu
17 da se predstavi, redosledom kako su optuženi navedeni u
18 optužnici.

19 Vidim da ste već na nogama, g. Kehoe.

20 G. KEHOE: [Prevod] Da, Časni Sude, dobro jutro, Gregory
21 Kehoe, Luka Mišetić, Sophie Menegon i Bonnie Johnson. Mi
22 zastupamo predsednika Hashima Thačija.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala g. Emmerson.
24 Zatim Odbrane Veselija.

25 G. EMMERSON: [Prevod] Moram da se upoznam sa time koje

Specijalizovana veća za Kosovo – Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 2

1 dugme služi čemu.

2 Dobro jutro, Časni Sude. Ben Emmerson, zastupam Kadrija
3 Veselija. Sa mnom je gđica. Annie O'Reilly i g. Andrew Strong
4 kao kobranilac.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

6 G. Roberts, Odbrana Selimi.

7 G. ROBERTS: [Prevod] Hvala, Časni Sude. Geoffrey Roberts,
8 branim g. Selimija. Sa moje desne strane g. Eric Tully, gđa.
9 Natasha Ryzhenko i gđa. Rudina Jasini. A, sa moje leve strane
10 iza mene je Riva Gjecaj i Sara Isufi.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala, g. Roberts.

12 Panel bi takođe želeo da kaže da želimo g. Youngu da se
13 brzo oporavi. Molim da ga pozdravite.

14 G. ROBERTS: [Prevod] Hvala.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Gđa. Alagendra.

16 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Dobro jutro, Časni Sude. Ja
17 zastupam g. Krasniqija. Ja sam Venkateswari Alagendra. Sa mnom
18 je g. Aidan Ellis, kao kobranilac; zatim g. Viktor Baiesu
19 kobranilac i Melissa Gregg. A putem video-veze je naš saradnik
20 Mentor Beqiri.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

22 G. Laws.

23 G. LAWS: [Prevod] Ja sam Simon Laws, zastupam žrtve u
24 ovom predmetu zajedno sa gđom. Mariom Radziejowskom.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 3

1 Sekretarijat?

2 SEKRETARIJAT: [Prevod] Izvinjavam se. Ralph Roche u ime
3 Sekretarijata.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

5 Konstatujem da su četiri optužena prisutna u sudnici.

6 Za zapisnik da kažem, da sam ja Charles Smith,
7 Predsedavajući Panela. Moje kolege su sa moje leve strane
8 Christoph Barthe, a sa desne Guénaél Mettraux i Fergal Gaynor.

9 Želim da kažem -- da nameravamo da ne prolazimo kroz ovaj
10 proces svaki put, jer tokom sledećih meseci i godina ćemo
11 svakako moći da se prepoznamo i ovo je gubljenje vremena. Tako
12 da se nećemo predstavljati svakog dana. Vi ćete svakako
13 obavestavati Sekretarijat o svom prisustvovanju.

14 Kada je reč o današnjem radu, imaćemo pauzu oko 11:00,
15 nastaviti u 11:30 i raditi sve do 13:00. Zatim ćemo imati
16 pauzu za ručak. Nastaviti sa radom u 14:30 i raditi do 16:00.
17 Rezervisali smo sudnicu i za sutra, u slučaju da moramo da
18 radimo i sutra. Nadam se da nećemo morati da radimo, barem na
19 osnovu onoga što ja nameravam da pitam, kao i moje kolege
20 nameravaju da vam postave kao pitanje. Čini se da neće biti
21 potrebe da i sutra radimo.

22 Tražimo od svih strana i učesnika da se -- postaraju da
23 su njihova izjašnjenja što kraća i konciznija, kako bi smo
24 mogli efikasno da napredujemo u radu.

25 Kao što smo naveli u Nalogu o rasporedu -- o Konferenciji

1 za pripremu suđenja, Panel namerava da postavi stranama neka
2 pitanja koja se tiču procedure kao i pravno relevantnih
3 stvari, kako bi smo mogli brzo da počnemo sa pripremom početka
4 suđenja.

5 Najpre, proceduralna pitanja. Prva četiri pitanja su
6 prevashodno za Tužilaštvo i proći ćemo kroz njih, a ako
7 Odbrana želi da odgovori na izjašnjenje Tužilaštva, imaće
8 priliku da to učini.

9 Da li je Tužilaštvo završilo sa obelodanjivanjem dokaza,
10 koje namerava da obelodani tokom suđenja i da li Tužilaštvo
11 može da potvrdi da je spisak predloženih dokaza i svedoka
12 konačan.

13 G. Halling.

14 G. HALLING: [Prevod] Hvala, Časni Sude.

15 Uz zaštitne mere sve je obelodanjeno. Mi ne očekujemo da
16 tražimo da se dodaju neki svedoci u ovom trenutku. Pripremamo
17 jedan zahtev da se dodaju dokazni predlozi. To ćemo dostaviti
18 do kraja meseca i u podnesku ćemo navesti valjan razlog za taj
19 dodatak.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

21 Kada je reč o postojećim dokazima kojima raspolaže
22 Tužilaštvo, da li možete da potvrdite da ste završili sa
23 pregledom tih dokaza i da ste obelodanili sve oslobađajuće
24 dokaze i da ste ih obelodanili Odbrani. Odnosno, da ste
25 obelodanili sve što treba da bude obelodanjeno. Dakle, nema

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 5

1 potrebe da nas podsećate da ispunjavate obaveze na osnovu
2 pravilnika. Mi znamo da to činite. Nas interesuje da znamo
3 kakva je situacija u pogledu materijala kojim već raspolazete,
4 a ne o materijalu, -- ne interesuje me materijal koji će se
5 eventualno kasnije pojaviti.

6 G. HALLING: [Prevod] Shodno -- sa postupkom koji smo
7 naveli u našem izveštaju o obelodanjivanju, a to je podnesak
8 br. 1019, mi smo završili sa obelodanjivanjem -- svog
9 materijala koji je oslobađajući početkom ove nedelje. Biće još
10 nekih obelodanjivanja po Pravilu 103. I navešćemo zašto je to
11 tako u podnesku.

12 Mi smo -- završili skoro paket prema Pravilu 103. To će
13 biti obelodanjeno ove nedelje. To je još nekih 15 dokumenata i
14 podnećemo i zahtev za zaštitne mere, za neke od njih.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li je Tužilaštvo
16 spremno da podnese zahtev na osnovu Pravila 153 i 154, za
17 prvih 40 svedoka i to do 7. februara, kao što smo mi naveli?

18 G. HALLING: [Prevod] Kao što smo mi naveli u našem
19 podnesku prošlog petka, mi nemamo ni jednog svedoka po Pravilu
20 153, među prvih 40.

21 Kada je reč o Pravilu 154, mi možemo to da uradimo za
22 prvih 12 svedoka, do 7. februara, a kada je reč o preostalim
23 svedocima iz -- te grupe od 40 svedoka, mi ćemo to uraditi
24 kasnije, nekih 6 nedelja pre nego što oni svedoče.

25 I mi ćemo moći da podnesemo te zahteve za sledeće

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 6

1 svedoke, tokom naredna tri meseca, kako informacije iz stava
2 73 nacrta naloga, kako je zavedeno u stavu 73 nacrta --
3 naloga, ali tražimo dakle da nam se odobri to da možemo da
4 činimo, dakle onako kako smo naveli u našem podnesku.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

6 G. KEHOE: [Prevod] Mogu li da nešto kažem?

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Samo trenutak.

8 Da li možete da odgovorite do 14. februara, kada je reč o
9 tih prvih 12?

10 G. KEHOE: [Prevod] Sve zavisi. To su poveći dokumenti. --
11 Tu ima puno detalja i teško je reći koliko dokumenata, odnosno
12 dokaza je povezano sa -- tim svedocima po Pravilu 154. Tu
13 bukvalno ima stotine dokaza. Dakle, potencijalnih dokaza. Kada
14 je reč o prvih 12, mi tražimo da imamo rok od dve nedelje,
15 kako bi smo mogli da to pregledamo.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Tužioče, da li
17 znate u ovom trenutku koliko će tu biti dokaza, u tom
18 materijalu?

19 G. HALLING: [Prevod] Ne znam tačno koji je broj povezanih
20 dokaza. Ne bih mogao napamet da kažem. Ali, za prvih 12
21 svedoka, rekao bih da je to nekih, nekoliko desetina.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li možete da
23 udovoljite njihovom zahtevu za dve nedelje?

24 G. HALLING: [Prevod] Nemamo nikakav prigovor u pogledu
25 toga. Važno je da se unapred donesu odluke po Pravilu 154, pre

1 početka suđenja.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

3 G. Emmerson, želite li nešto da kažete?

4 G. EMMERSON: [Prevod] Nemam -- ništa da dodam.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Roberts.

6 G. ROBERTS: [Prevod] Ne.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Gđo. Alagendra.

8 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Podržavamo zahtev.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala. Mi ćemo to
10 uzeti u obzir i kasnije danas doneti odluku.

11 Očekujemo da ne bude nikakvih replika. Dakle, dozvoljen
12 je samo jedan odgovor.

13 Da li je Tužilaštvo spremno da podnese zahtev kada je reč
14 o svim svedocima koji su preminuli, shodno Pravilu 155, do 1.
15 marta?

16 G. HALLING: [Prevod] Odgovoriću globalno, kada je reč o
17 svim preminulim i svedocima koji nisu na raspolaganju.

18 Naš prvi zahtev će biti dostavljen do tog datuma i
19 odnosiće se na preko 50 posto svedoka po Pravilu 155.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Za prvih 40?

21 G. HALLING: [Prevod] Ne, za sve svedoke. Mi očekujemo da
22 ćemo podneti više od jednog zahteva. Kao što smo rekli prošlog
23 meseca, mi smo podneli zahtev i pokušavamo da ubrzamo
24 dobijanje informacija o smrti kao i o zdravstvenoj oceni zašto
25 neki svedoci nisu u zdravstvenom stanju da dođu. I zbog toga

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 8

1 nećemo moći da podnesemo te informacije za sve svedoke, ali
2 svakako za više od polovine.

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li možete da nam
4 kažete u kojoj fazi postupka ćete moći da dostavite te
5 informacije?

6 G. HALLING: [Prevod] Kada je reč, u trenutku kada budemo
7 podnosili zahtev po Pravilu 155, -- tada ćemo to dostaviti.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dakle, vi bi ste do
9 tog datuma mogli da dostavite polovinu?

10 G. HALLING: [Prevod] Prva polovina bi bila do 1. marta,
11 kao što ste naveli.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

13 Želite da odgovorite?

14 G. KEHOE: [Prevod] Da. Moramo imati na umu kontekst. Pod
15 jedan, to je neki 155 svedoka, ako se ne varam. Neki od tih
16 svedoka imaju čitav istorijat. Recimo, neki od njih nisu
17 svedočili pred MKSJ-om zato što su sudije odlučile da treba da
18 budu skinuti sa spiska. To treba da imamo na umu zajedno sa
19 činjenicom da treba da pregledamo nekih 46.000 stranica
20 dokumenata koje ćemo dobiti do 1. februara.

21 Tako da smatramo da trebamo da imamo odgovarajuće vreme
22 na raspolaganju nakon 1. marta, kako bi smo pregledali sve te
23 svedoke.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Govorimo o 16?

25 G. KEHOE: [Prevod] Da, 16 isprva, ali će nam biti

1 potrebno dosta vremena i to sve treba salgedavati u kontekstu
2 svega što Odbrana istovremeno mora da radi.

3 Tako da, kako bi smo odgovorili biće nam potrebno makar
4 mesec dana kako bi smo mogli da odgovorimo na te zahteve.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] I to će biti nešto
6 što ćete raditi u hodu, zar ne?

7 G. KEHOE: [Prevod] Mi ćemo zatražiti da to ne bude ni
8 ponuđeno na usvajanje, dok ih ne pregledamo. Dakle, prvo ćemo
9 sagledati dokaze, onda uložite prigovore ako ih ima.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li mogu da
11 pretpostavim da i preostala tri tima Odbrane podržavaju ovaj
12 stav?

13 G. EMMERSON: [Prevod] Odgovor na to pitanje je sledeći.

14 Mi smo naravno zabrinuti zbog svedoka iz te kategorije
15 svedoka, koji treba da svedoče direktno, potencijalno
16 direktno, u pogledu dela i postupanja. Obaveza obelodanjivanja
17 Tužilaštva je veoma visoka, velika obaveza kako bi Odbrana
18 mogla da raspolaže svime što se tiče kredibiliteta svedoka,
19 koji će svedočiti.

20 Znam da me pitate samo o vremenu, ali posledica ovoga što
21 kažem je da može biti nekih pitanja koja će biti pokrenuta i
22 iznošenja pravne argumentacije u pogledu obaveza
23 obelodanjivanja Tužilaštva, od svedoka do svedoka.

24 Dakle, vaš predlog je da to radimo u hodu. I naravno,
25 potrebno je da vidite izjave svedoka, kako bi ste mogli da

1 donesete odluku o njima.

2 Odbrana Veseli je neutralna u pogledu toga šta je ranije
3 rađeno, pre nego što je to ponuđeno na usvajanje. Dakle, to je
4 suštinski pitanje vođenja predmeta. Dakle, ali važno je da se
5 ne zaboravi obaveza obelodanjivanja.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li Tužilaštvo
7 može da prihvati rok od 30 dana, pre nuđenja na usvajanje
8 izjava po Pravilu 155? Da li to neće ništa prekinuti u vašem
9 radu?

10 G. HALLING: [Prevod] Neće prekinuti, zbog prirode tih
11 svedoka.

12 Želim samo da kažem da smo namerili da to ponudimo u
13 trenutku dostavljanja zahteva i mesec dana za podnošenje
14 odgovora mi se čini puno vremena. Oni uvek mogu da -- zatraže
15 da imaju više vremena za neke konkretne svedoke.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li možda možete
17 Odbrani da kažete za koje svedoke ćete to dostaviti?

18 G. HALLING: [Prevod] Kada budemo imali celokupan spisak,
19 mi ćemo moći Odbrani da dostavimo to obaveštenje.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, ubrzo će početi
21 suđenje. Pretpostavljam da to možete uskoro da dostavite.
22 Zaista vam predlažem da navedete -- kojih tih 16 svedoka i da
23 vidite s obzirom da li možete to da rešite.

24 Sudija Gaynor ima pitanje.

25 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] G. Halling, jedno kratko pitanje.

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 11

1 Odbrana pominje pitanje obelodanjivanja. Osim potvrde o smrti
2 i o zdravstvenom stanju koje ćete dostaviti, da li ovde imamo
3 problem u pogledu obelodanjivanja. Mislim da ste vi već
4 obelodanili izjave preminuli svedoka Odbrani, zar ne?

5 G. HALLING: [Prevod] Da, u pravu ste. Mi ne očekujemo da
6 će biti bilo kakvih problema u pogledu obelodanjivanja.

7 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Hvala.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Roberts, želite
9 da odgovorite?

10 G. ROBERTS: [Prevod] Ne, ništa posebno nemam da kažem.
11 Kao što znate kakva je situacija sa ovim svedocima, stanje se
12 neće menjati. Ne vidim zašto Tužilaštvo ne bi moglo ranije da
13 nam kaže kakva je situacija u pogledu tih 16 svedoka, što bi
14 nam omogućilo da se pripremimo i onda ćemo videti da li treba
15 više vremena. Dok ovako ne znamo kakva je situacija. Potrebno
16 nam je mesec dana. Osim toga nemam ništa da dodam.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Gđo. Alagendra.

18 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Podržavamo zahtev za mesec dana.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

20 Prelazim na peto pitanje. Da li strane nameravaju da
21 zatraže formalno usvajanje presuđenih činjenica shodno Pravilu
22 157(2) Pravilnika? I ukoliko je to slučaj, kada će strane biti
23 spremne da podnesu taj zahtev?

24 Tužilaštvo.

25 G. HALLING: [Prevod] Da, mi pripremamo takav zahtev i

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 12

1 očekujemo da će biti spreman do početka suđenja. To će biti za
2 sve presuđene činjenice, kojima ćemo raspolagati pre početka
3 suđenja. Ali, tokom postupka će možda biti potrebe da se
4 podnesu dodatni zahtevi.

5 Npr. u zavisnosti od žalbenog postupka u predmetu
6 Mustafa, mi ćemo možda podneti zahtev za dodatne presuđene
7 činjenice koje se tiču optužbi i mesta zločina.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Kehoe.

9 G. KEHOE: [Prevod] Mi ćemo mislim biti u mogućnosti da
10 podnesemo taj zahtev pre početka suđenja. Možda će biti nekih
11 stvari koje će se još pojaviti, konkretno u vašem stavu 7(i) i
12 (ii), u pogledu prirode oružanog sukoba i vremenskog perioda
13 itd. Ali, mi ćemo biti spremni da podnesemo zahtev za
14 presuđene činjenice pre početka suđenja.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hteo sam da vas
16 pitam da li bi to mogao da bude konsolidovan, objedinjen
17 odgovor. Vidim da vi razmišljate o tome.

18 G. KEHOE: [Prevod] Da. Prevažodno kolege se slažu koje
19 su te presuđene činjenice, koje bi trebalo da se ponude Veću.
20 Dakle, osim ukoliko ne bude nekog izuzetka, mislim da ćemo se
21 svi složiti među timovima Odbrane, u pogledu toga.

22 G. ANDERSON: [Prevod] Slažem se.

23 G. ROBERTS: [Prevod] Slažem se.

24 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Slažem se.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pravilo 117

1 Pravilnika o postupku i dokazima kaže da nakon što se
2 saslušaju strane, Panel treba da odredi rok za podnošenje
3 eventualnih podnesaka pre početka suđenja. Ti podnesci moraju
4 da se podnesu pre početka suđenja ili neće biti uzeti u obzir,
5 osim ukoliko je pokazan valjan razlog.

6 Očigledan razlog za ovo pravilo je da podnesci koji se
7 odnose na suđenje treba da budu unapred dostavljeni. O njima
8 treba doneti odluku pre početka suđenja kada je to moguće i ne
9 treba da se kasnije podnose.

10 To nije poziv da se podnose zahtevi Panelu, budući da su
11 -- resursi ograničeni, kao što je više ljudi već izjavilo. I
12 važno je da se strane usredsrede na ono što je neophodno za
13 efikasnu pripremu.

14 Pravilo 117 treba shvatiti kao poziv da se pokrenu prava
15 pitanja koja imaju direktan uticaj na suđenje i koja Panel
16 treba da reši sada, radije neko kasnije, ako je pitanje već
17 poznato stranama.

18 Naravno to nije poziv da se pokreću pitanja pre nego što
19 su aktuelna, kao što su pitanja o prihvatljivosti dokaza
20 kojima ćemo se baviti kada za to dođe vreme.

21 Drugim rečima mi računamo na iskustvo advokata da procene
22 da li neko pitanje treba pokrenuti sada ili kasnije.

23 Da li jedna od strana predviđa pokretanje tih pitanja?

24 Dajem reč Tužiocu.

25 G. HALLING: [Prevod] Da, Časni Sude. Čini mi se da Panel

1 želi da rešava podneske -- pre početka suđenja.

2 Mi za sebe možemo da kažemo da nemamo nikakve podneske
3 takve vrste. A, što se tiče 15. februara koji je zakazan kao
4 ročište, da sve dok datum početka suđenja ostaje 1. mart, mi
5 onda nemamo mnogo vremena da se donose odluke, osim ako se ne
6 skрати rok za naše odgovore. Dakle, rok treba postaviti malo
7 ranije u februaru, ako još uvek suđenje treba da počne 1.
8 marta. Ali mi ćemo ispuniti sve rokove.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

10 G. Kehoe.

11 G. KEHOE: [Prevod] Da, Časni Sude. Ja ću sada dati reč g.
12 Mišetiću.

13 Međutim, želim sad da govorim o podnesku koji smo mi već
14 predali u vezi -- izjava svedoka koje smo naveli. Mislím da je
15 to podneseno 9. januara i ima veze sa postavljanjem --
16 izvestioca. Dakle, to direktno spada u kategoriju 117.
17 Međutim, ja to pokrećem u ovom trenutku da bi vi bili upoznati
18 sa time.

19 A, drugo pitanje je pravilo koje se spominje u stavu 7(i)
20 i (ii). To je mogućnost da se -- drugačije bavimo pitanjem
21 oružanog sukoba. Mi smo o tome razgovarali u timovima.
22 Obavestili smo Tužilaštvo da nameravamo da pokrenemo to
23 pitanje. Kada dođemo do stava 7, ponovo ćemo o tome --
24 govoriti. To je u vezi Pravila 116/117. Dakle, možemo
25 detaljnije o tome govoriti kasnije.

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Emerson.

2 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, jedno široko pitanje koje
3 mislim da ćete se vi baviti, a aktuelno je kako se
4 približavamo početku suđenja, su pitanja obelodanjivanja zato
5 što ćemo dobiti neregidovan materijal i naravno radi se o
6 svedoku koji ima šifru, o jednom konkretnom svedoku. Znači,
7 potrebno je temeljno istraživanje u vezi toga i tu može biti
8 nekih pitanja u vezi obelodanjivanja.

9 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Bavićemo se
10 time za nekoliko trenutaka.

11 G. EMMERSON: [Prevod] U redu. Ali sada ne predviđam da će
12 doći do bilo kojih drugih pitanja.

13 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Roberts.

14 G. ROBERTS: [Prevod] Osim toga, ovo pitanje je pokrenuo
15 g. Kehoe. Mislim da mi to podržavamo, a mi nemamo drugih
16 pitanja po Pravilu 117. u ovom trenutku.

17 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Gđo. Alagendra.

18 G. ELLIS: [Prevod] Mi nemamo dodatnih pitanja, osim ovih
19 koje smo već naveli.

20 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Laws, da li vi
21 želite nešto da kažete?

22 G. LAWS: [Prevod] Ne, hvala Časni Sude.

23 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dakle, sledeće
24 pitanje je za Sekretarijat.

25 Da li ćete vi moći da zavedete, -- ocenite i podnesete

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 16

1 bilo kakve zahteve za prijem novih žrtava, do postupka, do 15.
2 februara, do -- u 4 sata?

3 G. ROCHE: [Prevod] Časni Sude, Sekretarijat sada misli da
4 nema dodatnih prijava za lica koja žele da budu, do dobiju
5 status žrtava u postupku. Niko nije kontaktirao sa nama.

6 Dakle, što se tiče ostalog, imali smo 8 prijava koje smo
7 dobili od kako je predmet prosleđen Panelu 15. decembra 2022.
8 I mi trenutno sada razmatramo te prijave.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da, svesni smo
10 činjenice da je potrebno u određenom trenutku odrediti rok za
11 to. Da li bi 15. februar bio prihvatljiv rok?

12 G. ROCHE: [Prevod] Pa, mislim da ne vidim nikakve
13 poteškoće u vezi tog datuma. Naročito, pošto mislimo da nema
14 dodatnih prijava koje već nisu odobrene. Dakle, mi se slažemo
15 sa tim rokom.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Laws, da li vi
17 imate nešto da kažete u vezi toga?

18 G. LAWS: [Prevod] Ne, Časni Sude.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li Odbrana ima
20 nešto da kaže u vezi toga?

21 G. KEHOE: [Prevod] Ne, Časni Sude.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Hvala vam.

23 Sada se obraćam stranama u postupku. Da li je od našeg
24 prethodnog ročišta došlo do nekih novih pitanja, u vezi namere
25 da počnemo suđenje 1. marta, kako je planirano? Dajem reč

1 Tužiocu.

2 G. HALLING: [Prevod] Ne. Mi želimo da objasnimo svoj
3 položaj koji ostaje isti kao i pre, a to je da suđenje treba
4 da počne u martu i mi smo spremni da počnemo 1. marta.

5 Napominjemo da su argumenti Odbrane na poslednjem ročištu
6 pominjali datum na kraju marta. Međutim, želimo da budemo
7 jasni. Mi nemamo nikakve prigovore na to, ali je ključno da
8 suđenje počne u martu i da odmah počnemo sa izvođenjem dokaza.

9 Isto tako, bitno je za našu logistiku sa svedocima, da
10 znamo kada će početi suđenje.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Odbrana. G. Kehoe.

12 G. KEHOE: [Prevod] Pa, mi smo spremni da počnemo 1.
13 marta. Moje kolege možda imaju nešto da kažu u vezi toga.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Emerson.

15 G. EMMERSON: [Prevod] Časni Sude, u principu nema
16 nikakvog razloga zašto ne bi mogli da počnemo 1. marta.

17 Međutim, siguran sam da će se svi timovi Odbrane složiti
18 da sada zalazimo u jedan vrlo intenzivan period -- od kraja
19 ovog meseca. I mislimo da će možda doći do nekih preklapanja i
20 tehničkih poteškoća.

21 U ovom trenutku kontaktiramo sa Sekretarijatom u vezi
22 nekih poteškoća, u vezi kontakt osobe na Kosovu npr. Dakle,
23 neka od ovih pitanja možda ne možemo da predvidimo i ne možemo
24 baš 100 posto sve da garantujemo. Ali mislim da ćemo moći ipak
25 da počnemo 1. marta.

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Roberts.

2 G. ROBERTS: [Prevod] Časni Sude, naravno incident do koga
3 je došlo na prethodnoj konferenciji utiče na naše pripreme.
4 Neću sada ovde da zalazim u detalje. Mislim da su vam poznati.

5 Dakle, mi smo vrlo svesni situacije optuženih i voljni
6 smo i želimo da suđenje počne što pre. Međutim, pokušavamo da
7 se bavimo sa posledicama događaja i želimo da uz saradnju
8 Tužilaštva i Veća počnemo sa suđenjem 1. marta ili što je
9 moguće pre posle toga, ali možda će nam biti potrebne neke
10 dodatne mere koje će onda uticati na naše pripreme. Ali, bi
11 omogućile da suđenje počne bez nekog većeg odlaganja.

12 Želim da skrenem pažnju na njih sada. Zavisi od
13 identiteta prvih 12 svedoka koji će da svedoče. Ima i
14 potencijalnih možda mogućnosti da nakon uvodne reči dobijemo
15 kratku pauzu. Mi smo o tome govorili prošli put. Dakle, ako
16 počnemo sa uvodnim rečima 1. i 2. marta, onda imamo možda
17 nedelju dana ili deset dana pauze pre nego što počnemo sa
18 izvođenjem dokaza.

19 Dakle, možda bi posle prvog bloka suđenja od tri nedelje
20 možda mogli da imamo pauzu od dve nedelje, da bi mogli da
21 imamo dovoljno vremena za pripreme. Jer je moguće da g. Young
22 neće biti prisutan u tom periodu.

23 Dakle, potencijalno ćemo o tome razgovarati sa
24 Tužilaštvom, ali tražimo da se posle -- prve grupe od 12
25 svedoka, nema svedoka koji će se baviti optužbama protiv g.

1 Selimija. Dakle, mogu da spomenem pseudonime svedoka koje bi
2 to obuhvatilo.

3 Dakle, ako Tužilaštvo namerava da pozove neke od tih
4 svedoka u prvoj grupi od 12, pa ja ne znam. Dakle, činjenica
5 da je svedok sreo g. Selimija za vreme sukoba i možda sa njim
6 imao neku interakciju nije relevantna. Ali, pitanje je da li
7 će se baviti konkretnim optužbama kao što je navedeno u
8 predpretresnom podnesku.

9 Dakle, ja pokrećem ta potencijalna pitanja u vezi
10 unakrsnog ispitivanja. Dakle, svesni smo spiska prvih 12
11 svedoka, od 1. februara i redigovanih izjava tih svedoka.
12 Dakle, moći ćemo malo kasnije onda da podnesemo detaljnije
13 argumente.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Uzećemo to
15 u obzir.

16 Gđo. Alagendra.

17 G. Ellis.

18 G. ELLIS: [Prevod] Časni Sude, kako stvari stoje u ovom
19 trenutku, mi pripremamo uvodnu reč za 1. mart. Međutim, još
20 uvek nas malo brine obelodanjivanje koje će da usledi krajem
21 ovog meseca. Radi se o 46.000 stranica o kojima je već bilo
22 reči. Dakle, kada mi vidimo taj materijal i tačno koliko
23 stvari treba da uzmemo u obzir u vezi prve grupe svedoka,
24 možda ćemo morati da vam se obratimo i da kažemo da je to
25 previše materijala da bi mogli da počnemo sa izvođenjem dokaza

1 odmah.

2 Takođe, podržavamo sve predloge g. Robertsa da se prave
3 pauze između uvodnih reči i prve grupe svedoka, koji će da
4 svedoče. Dakle, onda bi na taj način imali više vremena za
5 pripremu.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, sve što je
7 rečeno, uključujući i ovo što je g. Emerson rekao, samo
8 pokazuje da nam predstoji vrlo intezivan radu u februaru i da
9 bi onda u tom slučaju preporuka bila da svi međusobno malo
10 bolje sarađuju i -- razmenjuju informacije koje se mogu
11 razmeniti. Mi ne želimo da se sada otkrivaju suštinske stvari,
12 ali možete da pitate. Dakle, ključno je da postoji kontakt,
13 tekući između Odbrane i Tužilaštva o nekim od ovih pitanja.

14 Dakle, treba o tome razgovarati.

15 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, Časni Sude samo jedan primer.
16 Imali smo neke vrlo plodne komunikacije u vezi - [BRISANO].
17 [BRISANO].

18 [BRISANO]. To je jedno od pitanja -- oko koga se strane nisu
19 slagale. Mi smo onda o tome razmenili poruke i svi smo se
20 složili da bi bilo prerano da se traže nalozi od Veća u ovoj
21 fazi, zato što još nije došlo do obelodanjivanja.

22 Dakle, mi se trudimo koliko god možemo da iznalazimo
23 praktična rešenja međusobno. Dakle, to je u interesu svih nas.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Još nešto, g.
25 Roberts. Moramo da shvatimo, kao što sam ja već rekao da mi

1 delimo sudnicu.

2 Dakle i pokušavamo da napravimo raspored za celu godinu.
3 Dakle, svima bi bilo od koristi da tačno znamo koji nam je
4 raspored i ko šta i kada radi. Dakle, ima nekih ograničenja u
5 vezi ovih predloga, što se tiče rasporeda.

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] G. Roberts, na mene je palo da
7 vam predložim da bi možda moglo, da bi možda mogli da nas
8 obavestite o svedocima o kojima ste govorili. Da o tome
9 razgovarate sa Tužilaštvom, da bi mogli onda da rešite možda
10 pitanje redosleda kojim će ti svedoci da svedoče.

11 G. ROBERTS: [Prevod] Hvala, Časni Sude. Ja mogu sada da
12 kažem pseudonime tih svedoka. Ali, možda možemo to i da
13 uradimo *inter partes*, kasnije. I da nađemo zajedničko rešenje.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da, bilo bi bolje da se to
15 uradi *inter partes*.

16 G. ROBERTS: [Prevod] Da.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Emmerson, vi ste
18 govorili o pseudonimu. Spomenuli ste ga. Da li je to taj
19 svedok, o kome ste govorili prošle nedelje?

20 G. EMMERSON: [Prevod] Da.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Mi nismo ranije
22 znali tačno koji je pseudonim.

23 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, možda ne bi bilo -- pametno da
24 to spomenemo na javnoj sednici.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nakon što ste već

1 to uradili.

2 G. EMMERSON: [Prevod] Da, da, već sam spomenuo broj. Da
3 li želite da se to rediguje? Da.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ono što bi smo
5 hteli da uradite je da u ovom trenutku ne razgovaramo o vašem
6 zahtevu, već da vi podnesete pismeni podnesak o tome do petka.

7 G. EMMERSON: [Prevod] Da, naravno. Strane su se
8 dogovorile da ćemo odložiti raspravu o tome. I vrlo razuman
9 predlog Tužilaštva je bio da nema svrhe o tome sada
10 raspravljati, zato što jedino kada budemo imali sve
11 informacije, možemo o tome smisleno razgovarati.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Ja ću onda
13 čekati da me vi obavestite o tome, kada za to dođe trenutak.

14 G. Laws, izvolite.

15 G. LAWS: [Prevod] Pa, što se tiče spremnosti za suđenje,
16 želim da kažem nekoliko reči. Mi svi govorimo u ime žrtava i
17 ne želimo da se odlaže suđenje. Dakle, mi smo za to da se
18 počne 1. marta. Međutim, to nije isto kao i kada bi se reklo
19 da smo mi u ovom trenutku spremni za suđenje, zato što mi još
20 uvek imamo narešene 84 prijave osoba koje traže status žrtava
21 u ovom suđenju. Da bi bili spremni za suđenje, mi moramo da
22 rešimo sve te prijave. Da se sastanemo sa svedocima. Da
23 razumemo kakva je njihova situacija, kako bi mogli ispravno da
24 ih zastupamo.

25 Dakle, možda to neće biti moguće, ali mi možemo da

1 nadoknadimo to jedanput kada počne suđenje. Međutim, želimo da
2 vi znate da mi u pravom smislu nismo spremni za suđenje 1.
3 marta.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Mi ćemo
5 početi sa ekspeditivnim rešavanjem tih prijava, kada nam se
6 podnesu.

7 G. LAWS: [Prevod] Pa, mislim da su podnesene sve prijave
8 osim onih --

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da, da, da. Na to
10 sam i mislio. Osam -- koje još nismo primili. U redu. I mi
11 ćemo to ubrzo rešiti.

12 Treba mi vaše mišljenje o tome kada želite da se održi
13 Pripremna konferencija za početak izvođenja dokaza Tužilaštva.
14 Koji vam dan odgovara? Naravno, ne može biti pre 1. februara,
15 jer imamo onaj rok od 30 dana pre početka suđenja.

16 Ali, prvo da pitam Tužilaštvo šta oni o tome misle.

17 G. HALLING: [Prevod] Časni Sude, kao što ste i sami rekli
18 Časni Sude, mi bi najviše voleli da se ta konferencija održi
19 dve nedelje pre početka suđenja.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Je li to odgovara i
21 Odbrani?

22 G. KEHOE: [Prevod] Da, Časni Sude. Jedini problem koji bi
23 možda mogao da iskrсне je da imamo i -- da osporavamo neke
24 dokazne predmete i svedoke koji tek -- materijal koji tek
25 treba da nam se obelodani. Tako da mislim da treba da

1 očekujemo vašu odluku 48 sati pošto se izvrši to
2 obelodanjivanje i imamo i podnesak koji ćemo vam uskoro
3 dostaviti, gde tražimo da se taj rok pomeri. Dakle, mi svakako
4 ne bi smo hteli da se ta konferencija održi pre nego što imamo
5 vremena da odgovorimo na ovo obelodanjivanje Tužilaštva.

6 Jednostavno Časni Sude, imamo previše tog materijala koji
7 se obelodanjuje.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Emmerson.

9 G. EMMERSON: [Prevod] Dve nedelje nam je dovoljno. Dve
10 nedelje pre početka suđenja.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Roberts.

12 G. ROBERTS: [Prevod] Časni Sude, u principu i nama je dve
13 nedelje pre početka suđenja rok koji odgovara.

14 Jedino pitanje naravno je istrage koje Odbrana mora da
15 pokrene, pošto dobije neredigovan materijal i mi nameravamo da
16 to radimo u februaru. Tako da nam u svakom slučaju odgovara
17 rok koji bi bio što je moguće duži.

18 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] I nama odgovara dve nedelje.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada se obraćam
20 Odbrani. Da li želite da se odreknete prava da se pročita cela
21 optužnica, onog dana kada počne suđenje?

22 G. KEHOE: [Prevod] Tako je.

23 G. EMMERSON: [Prevod] Tako je.

24 G. ROBERTS: [Prevod] Tako je.

25 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Tako je, Časni Sude.

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] A, Tužilaštvo? Da
2 li vi se slažete sa time da se ne čita optužnica na početku
3 suđenja?

4 G. HALLING: [Prevod] Tako je.

5 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nekako sam i
6 očekivao da ćete se svi složiti.

7 Ali, pretpostavljam da ćete vi iz Tužilaštva da date
8 uvodnu reč?

9 G. HALLING: [Prevod] Tako je, Časni Sude. U ovom trenutku
10 je naša procena šest sati za uvodno izlaganje, a to možemo da
11 uradimo u roku od dva dana.

12 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] A, vi g. Laws? Da
13 li i vi nameravate da date uvodnu reč?

14 G. LAWS: [Prevod] Tako je, Časni Sude. Ali ne duže od 45
15 minuta.

16 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li Odbrana može
17 sada da nam kaže hoće li oni imati svoje uvodno izlaganje
18 odmah posle uvodnog izlaganja Tužilaštva ili hoćete to da
19 uradite kada Tužilaštvo završi svoje uvodno izlaganje?

20 G. KEHOE: [Prevod] Časni Sude, u ime predsednika Thacija
21 želim da kažem da ćemo mi imati svoje izlaganje odmah posle
22 uvodnog izlaganja Tužilaštva. I ono će trajati između tri i
23 četiri sata.

24 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

25 G. Emmerson.

1 G. EMMERSON: [Prevod] Časni Sude, mi bi vam dali odgovor
2 kasnije. U svakom slučaju mogu sada da vam kažem da naše
3 uvodno izlaganje neće biti duže od 45 minuta.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Roberts.

5 G. ROBERTS: [Prevod] Časni Sude, mi u ovom trenutku
6 nameravamo da damo uvodno izlaganje u isto vreme kada i ostali
7 članovi Odbrane. Dakle, odmah posle uvodnog izlaganja
8 Tužilaštva. Najviše sat vremena.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] A, gđa. Alagendra?

10 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Časni Sude i mi ćemo dati uvodno
11 izlaganje, možda sat i po.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Znači da će
13 nam trebati dva dana da bi smo obavili -- sve te uvodne reči.
14 Dobro je da to znamo, da bi smo mogli adekvatno da planiramo.

15 Kao što smo vam i ranije naglasili, nameravamo da
16 koristimo vreme u sudnici što je moguće efikasnije. Naravno,
17 imajući na umu da imamo i drugo suđenje i drugi Pretresni
18 Panel sa kojim ćemo deliti ovu sudnicu. Imamo samo jednu
19 sudnicu.

20 Ja predlažem sledeći raspored zasedanja. Četiri dana
21 nedeljno, od ponedeljka do četvrtka, po pet sati na dan. Tri
22 uzastopne nedelje, a posle čega ćemo imati pauzu od nedelju
23 dana. A, onda ponovo tri uzastopne nedelje zasedanja, posle
24 čega ćemo imati pauzu od dve nedelje bez zasedanja. I dakle,
25 to je ritam kojim ćemo raditi. Što se tiče dnevnog rasporeda,

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 27

1 počinjali bi smo u 9:00, radili do 11:00. Pa onda još jedna
2 sednica, pa onda pauza za ručak od sat i po. I treća sednica
3 od 14:30, do 16:00 sati popodne.

4 Imate li komentara na ovo, na ovaj raspored? Tužilaštvo.

5 G. HALLING: [Prevod] Časni Sude, nama bi više odgovaralo
6 da počinjemo u 9:30, kao što danas počinjemo. A, onda ovo sve
7 ostalo nam odgovara.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li postoji
9 razlog što tražite da počnemo u 9:30?

10 G. HALLING: [Prevod] Pa, Časni Sude iz prethodnog
11 iskustva znamo da se tu i tamo pojave neki problemi, iskrсну
12 neki zastoji tako da od trenutka kada dođemo na posao, do
13 trenutka dok ne počinje zasedanje u sudnici, to nam daje
14 priliku da rešimo ta pitanja.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. G. Kehoe.

16 G. KEHOE: [Prevod] Mi se slažemo sa ovim što ste vi
17 predložili.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] A, šta mislite o
19 ovome što je Tužilaštvo predložilo?

20 G. KEHOE: [Prevod] Časni Sude, mi nemamo nikakav, nemamo
21 ništa da izjavimo.

22 G. EMMERSON: [Prevod] Časni Sude, ne želimo da
23 komplikujemo stvari, ali mi -- se čvrsto zalažemo za ovaj
24 predlog koji ste vi izneli Časni Sude.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Razumem.

1 A, Tužilaštvu imam da kažem da vi možete uvek prethodnog
2 dana da se pripremite za ono što sledi narednog dana.

3 G. ROBERTS: [Prevod] Časni Sude, mi nemamo stav po ovom
4 pitanju.

5 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Gđa. Alagendra.

6 GĐA. ALAGENDRA: [Prevod] Časni Sude, nama sve odgovorara.

7 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Sada, što
8 se tiče procene vremena koliko će trebati Tužilaštvu da izvodi
9 svoje dokaze.

10 Jasno nam je da, zahvalni smo Tužilaštvu što pokušava da
11 smanji taj vremenski period, ali mislimo da je neophodno da
12 oni drastično skrate vreme koje im je potrebno za izvođenje
13 dokaza i da koriste sve moguće, sva moguća sredstva i da se
14 oslone na svo svoje iskustvo, da bi se skratilo to vreme za
15 izvođenje dokaza.

16 Mi smo vam sada dali kako nameravamo raspored, kako
17 nameravamo da radimo. Ubuđuće, ukoliko sve bude funkcionisalo
18 kako treba, imaćemo dakle 600 sati za izvođenje, za svedočenje
19 godišnje i mogu da vam kažem da na osnovu svog iskustva,
20 nikada ne funkcioniše sve onako kako je planirano. A, 600 sati
21 svedočenja u jednoj godini je dosta, je dosta vremena. Ali, u
22 svakom slučaju to je naš cilj.

23 U skladu sa Pravilom 118, mi imamo pravo da skratimo i
24 broj svedoka i optužbe i lokacije na kojima su vršena krivična
25 dela, ukoliko budemo smatrali da je to potrebno. I to ćemo i

1 uraditi, ukoliko budemo mislili da Tužilaštvo ne koristi vreme
2 koje im je dodeljeno na efikasan način.

3 Molimo Tužilaštvo da ponovo pregleda svoje dokaze i da
4 eliminiše svedoke koji ponavljaju svedočenje koje smo već čuli
5 i da odaberu pažljivo mesta izvršenja zločina, događaje ili
6 mesta zatvaranja koja najbolje predstavljaju i potkrepljuju
7 optužbe koje su izneli u optužnici. Očekujemo da će to
8 Tužilaštvo uraditi ne samo pre nego što počne suđenje, već da
9 će to kontinuirano raditi i tokom trajanja suđenja. Panel će
10 stalno kontrolisati kako vi napredujete i videti da li je
11 potrebno da intervenišete ili ne, u toku suđenja.

12 Očekujemo da će ovo suđenje trajati dosta vremena i
13 mislimo da smo već čuli procene od 5 godina, koje izazivaju
14 prilično veliku zabrinutost kod nas.

15 Da sam ja zastupnik Tužilaštva, ja bih uradio sve što je
16 moguće da sam intervenišem u tom smislu, pre nego što se
17 umešaju Sudije.

18 Isto tako dakle, ćemo o ovome više diskutovati na
19 Pripremnoj konferenciji Tužilaštva i tada ćemo tražiti da nam
20 date konkretniju procenu i sati i dana. I da nam kažete, koje
21 ste to mere preduzeli da bi ste skratili vreme potrebno za
22 izvođenje vaših dokaza.

23 Isto tako mislimo da postoji jako puno mogućnosti da se
24 strane međusobno dogovore o tome kako da se reše neka sporna
25 pitanja. To morate da uradite sa ciljem da se eliminišu

1 nepotrebna svedočenja.

2 Tražim od Tužilaštva isto tako, da nam da najnoviji broj
3 svedoka koje namerava da izvede? Da li i dalje nameravate da
4 izvedete 323 svedoka ili je ovo samo potencijalni broj?

5 Izvolite, Tužilaštvo.

6 G. HALLING: [Prevod] Časni Sude, što se tiče poslednjeg
7 pitanja koje ste postavili, ima sigurno svedoka na našem
8 spisku, onih koji idu po Pravilu 153 i 155, koje ne nameravamo
9 da pozivamo da dođu ovde da svedoče, ali to je svedočenje na
10 koje ćemo se mi pozivati. Dakle, oni neće dolaziti u sudnicu,
11 ali ćemo koristiti njihova prethodna svedočenja.

12 Što se tiče onih koje nameravamo da pozovemo da dođu da
13 svedoče u sudnici ili svedoci po Pravilu 154, ostajemo pri
14 postojećem spisku koje smo vam dali. Ali, svakako je moguće da
15 ovi svedoci koji budu dolazili na početku, budu davali tako
16 sveobuhvatno svedočenje koje će učiniti nepotrebnim svedočenje
17 naknadnih svedoka, koji budu dolazili kasnije. Prema tome
18 Časni Sude, svesni smo instrukcija koje ste dali. Jasno nam je
19 šta vi od nas očekujete. A, što se tiče pitanja Sudije Bartha
20 koje nam je postavio -- na prošloj sednici, mi sada
21 analiziramo svedoke po Pravilu 154, da vidimo da li možemo tu
22 da napravimo neke izmene, pre svega za ovih prvih 12 svedoka.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Šta možete danas da
24 nam kažete o vašoj proceni za izvođenje vaših dokaza?

25 G. HALLING: [Prevod] Ne odustajemo od procene koju smo

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 31

1 dali prošli put, a to je malo preko 700 sati.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dakle, ne sa
3 unakrsnim ispitivanjem, već samo sa glavnim ispitivanjem?

4 G. HALLING: [Prevod] Tako je.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Kehoe, vi imate
6 nešto da kažete?

7 G. KEHOE: [Prevod] Da, Časni sude. Ako mogu ja nešto da
8 kažem, pre nego što pređemo na sledeće pitanje. A, to ima veze
9 sa time kako su stvari organizovane.

10 Pre nego što Tužilac izvede dokaze o nekom konkretnom
11 događaju --

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Upravo sam hteo da
13 postavim to pitanje Tužilaštvu, g. Kehoe.

14 Dakle, sada ću se vratiti na pitanje koje smo postavili
15 --

16 G. EMMERSON: [Prevod] Izvinjavam se i ja sam imao
17 pitanje.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ma, ne date mi
19 uopšte da nastavim.

20 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, bio sam već u polu stojećem
21 stavu, Časni Sude.

22 Dakle, ono što želim, ono na šta želim da vas upozorim u
23 ovom trenutku je da imamo predlog da Tužilaštvo još više
24 skрати vreme potrebno za ispitivanje svedoka koji se zovu po
25 Pravilu 154.

1 Časni Sude, sećate se da smo o ovome govorili na 14.
2 Statusnoj Konferenciji. Ali, samo da ponovim. Ukoliko
3 Tužilaštvo izvodi dokaze putem svedoka po Pravilu 154 i želi
4 da uloži kompletan razgovor koji su oni vodili sa Tužilaštvom
5 prethodno, u nekim slučajevima se radi o 8 razgovora za jednog
6 svedoka. U tim razgovorima svedoci nisu stalno skoncentrisani
7 i to je dakle mnogo duže nego neka pismena izjava svedoka. I
8 zato mi želimo da vas pitamo -- da li to može na neki način da
9 se skрати?

10 Jer će Odbrana u svakom slučaju morati da presluša sve te
11 duge razgovore, snimljene, koje su vodili sa svedocima. I
12 možda bi Tužilaštvo nekako moglo da analizira taj materijal i
13 da na osnovu toga skрати svoje glavno ispitivanje, tako da ne
14 dođemo do ovog neverovatnog broja od 700 sati za glavno
15 ispitivanje. Ako oni to ne urade, zapravo teret se prebacuje
16 na Odbranu. Odbrana će morati da uradi tu analizu svih tih
17 prethodnih izjava.

18 Dakle, samo sam hteo da vas upozorim u ovom trenutku, da
19 postoje određene posledice ove metodologije koju je Tužilaštvo
20 do sata primenjivalo, a to je da koristi ove snimljene
21 razgovore sa svedocima, kao dokument na koji će se oni
22 pozivati tokom svedočenja tog svedoka. U nekim slučajevima,
23 naročito u slučaju jednog svedoka čije ime sada neću pomenuti
24 iako on nije zaštićen, -- radi se o svedočenju tog svedoka u
25 četiri prethodna suđenja u prošlosti i o osam snimljenih

1 razgovora sa Tužilaštvom. Dakle, to je ogroman materijal koji
2 je ceo uveden u dokazni materijal.

3 Siguran sam da će Tužilaštvo bar sa tim svedokom ovaj, na
4 neki način moći sa smanji vreme potrebno za njegovo
5 ispitivanje.

6 Ali, uopšteno govoreći, recimo da ćemo smanjiti vreme
7 potrebno za izvođenje dokaza, tako što će se skratiti glavno
8 ispitivanje ovih svedoka, koji su ranije davali ove opširne
9 intervjue Tužilaštvu. Tužilaštvo nije nikad prihvatilo to da
10 uradi. Oni su se konzistentno opirali ovim našim zahtevima i
11 mene sad interesuje da li ono što se događa pred Sudom, što se
12 događa u sudnici ima manje veze sa krivičnim delima koja su
13 izvršena, a više sa pitanjima koordinacije i odgovornosti kako
14 se rešavaju administrativna pitanja itd.

15 Dakle, hteo sam samo da vas upozorim na to da postoji
16 razlika između situacije kada imamo izjavu svedoka koja je
17 svega na pet strana, to je izjava svedoka po Pravilu 154. A,
18 onda imamo ove druge svedoke koji su davali izgovore, koji su
19 davali ove intervjue.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vam. Naravno,
21 nismo još počeli da pritiskamo Odbranu da i oni skrate svoje
22 unakrsno ispitivanje. Hvala na ovome što ste rekli. Jasno mi
23 je o čemu govorite i zato nismo do sada previše insistirali sa
24 zahtevima prema Tužilaštvu, jer znamo da je ovo kontradiktorni
25 postupak i da svakome treba dozvoliti da izvede svoje dokaze

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 34

1 onako kako misli da treba da se izvedu.

2 A, sada pitanje koje smo postavili na prošloj Statusnoj
3 Konferenciji. A, to je kako nameravate da organizujete svoje
4 izvođenje dokaza? Kako nameravate da ga strukturirate?

5 Vi ste rekli da nameravate da obavestite Panel detaljnije
6 o tome kakav vam je plan. I stoga vas molim da to uradite
7 sada. I zato nam recite hoćete li to raditi hronološki ili
8 ćete to raditi po kategorijama spornih pitanja ili ćete to
9 raditi po krivičnim delima, koja su izvođena. Dakle, kako ćete
10 organizovati izvođenje svojih dokaza?

11 G. HALLING: [Prevod] Da, Časni Sude. Mi smo već
12 predvideli ovo vaše pitanje i podneli smo jedan podnesak
13 prošlog petka. On je poverljive prirode. Ali, o tome govorim u
14 stavu 25 našeg podneska F01208.

15 Kao što smo rekli u tom podnesku, mi nameravamo da
16 prioritizujemo naše izvođenje dokaza u skladu sa
17 tradicionalnom strukturom organizovanja izvođenja dokaza.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Šta ste rekli?

19 G. HALLING: [Prevod] Pa, dakle prioritizujemo naše dokaze
20 na tradicionalan način. Dakle, pozivamo svedoke koji su vezani
21 za odgovarajuće mesto gde su vršeni zločini ili to radimo
22 hronološki. Dakle, to nisu jedini faktori. Naravno da ćemo
23 uzeti u obzir i publicitet koji će -- ovaj postupak dobiti.

24 Mi smo bez obzira na sve to, sigurni da ćemo moći na
25 koherentan način da izvedemo svoje dokaze i da će Panel moći

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 35

1 to lako da prati. Ali, naše izvođenje dokaza nije grupisano ni
2 po mestu izvršenja zločinia, ni hronološki, jer to jednostavno
3 nije praktično u našem slučaju. I mi moramo da se borimo
4 protiv atmosfere zastrašivanja svedoka na Kosovu.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Laws, da li
6 nameravate da budete prisutni tokom celokupnog trajanja
7 suđenja?

8 G. LAWS: [Prevod] Da, Časni Sude.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

10 G. KEHOE: [Prevod] [Nije uključio mikrofon] Da li bi ste
11 želeli da nešto prokomentarišemo?

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ako želite,
13 izvolite.

14 G. KEHOE: [Prevod] Ukratko.

15 Kada je reč o javnosti postupka i kako se to odražava,
16 ne znam uopšte o čemu zastupnik govori. Ovaj predmet se vodi
17 već dve godine i kako će se to odraziti na njegovo izvođenje
18 dokaza je -- misterija za mene. I ova optužba u pogledu
19 zastrašivanja svedoka. Tako da to je sve po našem mišljenju
20 nerelevantno.

21 Zašto se udaljavamo od uobičajenog grupisanja dokaza i
22 svedoka je još jedna misterija za mene. Ukoliko je neko
23 neraspoloživ zato što je bolestan ili ne može da dođe iz nekog
24 razloga, razumem. Ali -- tradicionalni pristup Tužilaštva koji
25 vam je poznat, a to je da idemo po -- bazama zločinima i to

1 blagovremeno je pristup koji bi morali, koji bi smo morali da
2 imamo. A, ne da imamo dva svedoka koji govore o jednom
3 događaju tokom prvih šest meseci suđenja. A, onda druga dva
4 svedoka kasnije tek dođu i ponovo pričaju o tome.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

6 Još neko?

7 G. EMMERSON: [Prevod] Ne razumemo šta Tužilac hoće da
8 kaže kada govori o obezbeđivanju i koherentnosti.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ni Panelu nije
10 jasno. Reći ću da smo očekivali konkretnije izlaganje sa vaše
11 strane. Ja ne znam šta hoćete reći kada govorite o javnosti
12 postupka. I ne znam na koji način zastrašivanje svedoka ima
13 veze sa time.

14 Mi vas samo pitamo kako nameravamo da strukturirate svoje
15 izvođenje dokaza. Jednostavno rečeni, da li će to biti
16 zasnovano na bazama zločina? Čini se da ne. Da li će biti
17 hronološki redosled, ono što će vas voditi? Čini se da ne.
18 Kako ćete to uraditi?

19 G. HALLING: [Prevod] Mi nemamo samo jednu smernicu kojom
20 se vodimo. Mi moramo da ocenimo pitanje opasnosti, kako bi smo
21 imali sve svedoke ovde da budu saslušani.

22 I to nije toliko transparentno, možda zašto su svedoci
23 pozvani na način na koji će biti pozvani. Ali, postoji razlog
24 zašto nekim svedocima dajemo prioritet.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li je razlog

1 pitanje raspoloživosti svedoka, jer to tako zvuči?

2 G. HALLING: [Prevod] Ne raspoloživosti u smislu kada ste
3 slobodni da dođete da svedočite, već raspoloživosti u smislu
4 da želimo da se postaramo da svedoci dođu pre nego što im se
5 nešto desi, pre nego što bude opasnosti da se vrši utcaj na
6 njih. I nećemo izvoditi -- najvažnije svedoke odmah.

7 A, kada govorim o načelu javnosti, to je onaj faktor koji
8 je sa druge strane. Npr., biće svedoka, ne želimo da pozovemo
9 čitav niz zaštićenih svedoka jedan za drugim bez pauze, jer
10 mislimo da to neće biti od pomoći javnosti da razume šta se
11 dešava na suđenju. Tako da će biti nekih svedoka koji će
12 ranije doći da svedoče zato što imaju neke lične obaveze i
13 neće kasnije biti na raspolaganju.

14 Dakle, ali to nije samo jedini faktor koji uzimamo u
15 obzir kada budemo organizovali naš način rada.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Moram da kažem da
17 ni meni nije jasno šta hoćete da kažete. Jer, ako ćete samo
18 početi da izvodite svedoke za koje verujete da su primereni,
19 onda tu neće biti nikakve koherentne strukture u predmetu.

20 G. HALLING: [Prevod] Da i sa time u vezi mi nastojimo da
21 to bude koherentno i da bude jasno.

22 Ukoliko u nekom trenutku tokom suđenja vi tražite da se
23 da kontekst ili pojašnjenje, na koji način neki svedok se
24 uklapa u širi kontekst, mi ćemo vam dati te informacije. Ali,
25 mi ne bi smo ovako radili da ne smatramo da je to važno i da

1 ne smatramo da će Panel ipak moći da prati smisao našeg
2 izvođenja dokaza.

3 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, videćemo kako
4 ide.

5 G. ELLIS: [Prevod] Ako mi dopustite. Razumem da ćete vi
6 ovo pitanje ostaviti za kasnije.

7 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da, biće još jedna
8 konferencija kasnije.

9 G. ELLIS: [Prevod] Mogu li samo da kažem nešto?

10 U ovom predmetu ćemo imati više svedoka koji će biti
11 zaštićeni i nakon što počne suđenje. I njihov identitet će
12 biti obelodanjen tek 30 dana pre početka njihovog svedočenja.
13 Usled toga, veliki delovi njihovog iskaza, razgovora, izjave
14 su redigovani za nas.

15 Kada prvi svedok bude pozvan za prvu lokaciju, ja bih
16 želeo da to znam kako bih mogao unakrsno da ispitam tog
17 svedoka i da znam šta su drugi svedoci o toj lokaciji rekli,
18 zato što će svedoci govoriti jedni o drugima. I izjave svedoka
19 -- se odnose na uslove zatočenja koje su relevantne jedne za
20 drugu. Tako da imaćemo problem ako Tužilaštvo pozove dva
21 svedoka za jednu lokaciju, pa dva svedoka za drugu lokaciju.
22 Onda šest meseci kasnije dobijemo zaštićenog svedoka koji će
23 dati drugačiji prikaz stvari.

24 Ja se plašim da naše unakrsno ispitivanje neće biti
25 efikasno zato što nemamo uvid u celokupni iskaz svih svedoka

1 za datu lokaciju. I onda ćemo morati ponovo da zovemo neke
2 svedoke, koji su već svedočili, a koji će govoriti o nečemu o
3 čemu govori zaštićeni svedok kasnije.

4 G. EMMERSON: [Prevod] Ja bih još nešto dodao. Mislim da
5 ni jedan od ovih argumenata se ne iznosi, kako bi ste vi
6 doneli neku odluku sada. Jednostavno želimo da kažemo šta
7 očekujemo da će biti posledica ovakvog pristupa.

8 Sa stanovišta Odbrane, ukoliko je svedok pozvan u pogledu
9 nekog međunarodnog ili velikog događaja ili neke makro analize
10 koja se tiče -- baze zločina, nešto što je svedok video -- na
11 jednom udaljenom delu Kosova, nakon čega imamo recimo nekog
12 pripadnika OVK koji je bio na višem položaju. A, nakon toga
13 imamo svedoka forenzičara. Dakle, tu nema nikakve
14 koherentnosti. I uvek će postojati potreba da se Odbrana
15 pripremi za neka područja, koja su potpuno drugačija od
16 drugih. Dakle, u istom danu može se desiti da prelazimo sa
17 recimo forenzičke analize smrti na neki činjenični iskaz koji
18 će dati neki međunarodni svedok ili viši pripadnik OVK.

19 Tako da praktično gledano, to će nužno usporiti značajno
20 suđenje. I ja želim to sad da kažem, zato što znam da
21 Pretresno Veće neće insistirati na tome da Odbrana bude
22 dovedena u situaciju da ne može da se pripremi. I na
23 Tužilaštvu je naravno da izvedu dokaze u kontradiktornom
24 sistemu. Ja se slažem sa tim, onako kako oni žele. Ali,
25 ukoliko žele da predoče svoje dokaze na haotičan način i da

1 prepuste Pretresnom Veću da se snađe u svemu tome na kraju
2 svega, a umesto da Tužilaštvo unapred organizuje izvođenje
3 svog dokaza. A, treba da imate na umu Statusne Konferencije
4 koje su održane u prethodnom postupku i da vidite na šta je
5 Odbrana ukazivala već duže vreme.

6 Dakle, Tužilaštvo želi da ima, da je što kraći rok pre
7 nego što se Odbrana obavesti o iskazu koji će dati neki
8 svedok. I ukoliko Tužilaštvo -- u ovako poodmakloj fazi ne
9 može da iskaže kako će izgledati struktura ili izvođenje
10 dokaza, to je problem.

11 Ja to kažem zbog zapisnika, jer ćemo nužno morati da se
12 vratimo na ovo pitanje.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite, g.
14 Halling

15 G. HALLING: [Prevod] Samo da odgovorim na komentare g.
16 Ellisa. Mi smo svesni toga da odloženo svedočenje 30 dana pre
17 početka svedočenja može da se odrazi na ispitivanje ranijih
18 svedoka. I moguće je da će biti pitanja gde će se zaštitne
19 mere svedoka morati menjati, kako bi smo izbegli da imamo ovaj
20 problem.

21 Ali to će se raditi od slučaja do slučaja. Ali svakako
22 ćemo to uzimati u obzir, kada budemo organizovali izvođenje
23 svedoka.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Jedna od lepota
25 kontradiktornog sistema je u tome da Tužilaštvo, kako bi bilo

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 41

1 uspešno, mora da predoči dokaze koji će biti koherentni,
2 razumljivo za četvoricu optuženih. Ako to ne urade, neće biti
3 uspešni. I ja očekujem da njih motiviše takav način rada. I ja
4 postavljam ova pitanja kako bih vam pokazao šta nas
5 zabrinjava. I očekujem da će Tužilaštvo reagovati naspram
6 naših razloga za bojaznost. Hvala.

7 Sada ćemo preći...

8 [Konsultacije Panela]

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Laws imam još
10 jedno pitanje za vas. Oprostite.

11 Panelu je dostavljen zajednički zahtev od 13. januara, u
12 kome se traži produženje roka za dostavljanje namere da se
13 traži unakrsno ispitivanje prvih svedoka Tužilaštva i procena
14 vremena za unakrsno ispitivanje svakog od tih svedoka. Dakle,
15 da se rok produži do 13. februara ove godine.

16 Oprostite g. Laws. Ovo je pitanje za Tužilaštvo. Pogrešno
17 sam zabeležio pitanje.

18 G. HALLING: [Prevod] Kada je reč o tom zahtevu, to je
19 F01204 i -- ne protivimo se tom zahtevu.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro.

21 Onda ćemo sada preći na pitanja. Sudija Barthe ima
22 pitanje za vas.

23 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala, Sudija Smith.

24 Želim pojašnjenje Branioca g. Veselija. G. Emmerson, u
25 pogledu određenih komentara koje ste izneli na Statusnoj

1 Konferenciji 8. septembra prošle godine kada je reč o --
2 vremenu za unakrsno ispitivanje svedoka po Pravilu 153 i 154.

3 G. Emmerson, Panel je konstatovao da je na Statusnoj
4 Konferenciji od 8. septembra prošle godine, pred Sudijom za
5 prethodni postupak, vi ste izjavili, citiram transkript strana
6 1517, red 21, do strane 1518, red 1:

7 "Opšta praksa na drugim sudovima je da kada je svedok na
8 raspolaganju za unakrsno ispitivanje isključivo u vezi sa
9 dokumentom koji je dostavljen umesto -- njihovog glavnog
10 ispitivanja, Odbrani je otprilike ostavljeno duplo više
11 vremena nego što bi im bilo dozvoljeno da je svedok -- imao
12 glavno ispitivanje i da je unakrsno ispitivan."

13 Moje pitanje je, da li je to i dalje vaš stav g.
14 Emmerson? I ukoliko jeste, da li možete sada ili kasnije
15 pismenim putem da nam date primere vaše tvrdnje?

16 G. EMMERSON: [Prevod] Unapred smo saznali da ćete nam
17 postaviti ovo pitanje, tako da sam -- želim samo da ispravim
18 ono što je uvedeno u zapisnik. Vidim da se pominje, ovde imamo
19 referencu, u istom je tom pasusu na koji ste se vi sada
20 pozvali. Tu se pominje Pravilo 153, a trebalo bi da bude
21 Pravilo 154. No to nije odgovor na pitanje koje ste mi sada
22 postavili.

23 Dakle, na osnovu mog iskustva sa MKSJ-a, ukoliko
24 Pretresno Veće kaže standardno vreme za unakrsno ispitivanje
25 za svakog svedoka je recimo 30 minuta, a ako želite više od 30

1 minuta morate zatražiti od Veća dozvolu i objasniti zašto.

2 Mi nismo u toj fazi u ovom postupku, ali je to slično
3 onome što sam maločas iznosio, a to je da ukoliko Tužilaštvo
4 skrati ispitivanje, glavno ispitivanje svedoka i u suštini
5 samo ponudi svedoka na unakrsno ispitivanje, dakle toliko
6 skrati glavno ispitivanje da samo pita da li je ova izjava
7 tačna i da li stojite pri njoj i onda prepusti svedoka
8 Odbrani, onda će unakrsno ispitivanje duže trajati nužno, zato
9 što Odbrana onda mora da vodi praktično i glavno ispitivanje i
10 unakrsno ispitivanje.

11 Tako da, to samo deluje na prvi pogled kao da je uštedeno
12 na vremenu, kada kada svedok -- kada Tužilaštvo kaže "rvo
13 svedoka i njegove izjave, a još je gora situacija ukoliko
14 imamo umesto izjave više razgovora. Tako da svako pretresno
15 veće pristupa ovom pitanju na drugačiji način, ali ovo se može
16 primeniti samo u slučajevima kada Pretresno veće zauzme stav
17 da bi morao postojati maksimalno vreme koje je određeno za
18 svaki tim Odbrane. Sad, znam da je teško reći za sve timove
19 odbrane u celini, ali ukoliko pravilo koje kaže: "Standardno
20 vreme za unakrsno ispitivanje za svakog branioca je reciom 15
21 minuta ili 30 minuta i ukoliko unapred znate da to neće biti
22 dovoljno vremena, molim da nas obavestite i navedete razloge
23 za to, uopšteno zašto vam je potrebno više vremena za datog
24 svedoka i koliko će vam vremena trebati, to je drugačija
25 praksa od onoga što se radi na mnogim domaćim sudovima.

1 I možda će kolege zauzeti drugačiji stav, nisam
2 razgovarao sa kolegama iz timova Odbrane, ali ja se ne bih
3 protivio da imamo takav pristup. Ja se ne bih tome protivio.
4 Dakle, ako vi predlažete takav način rada, moj odgovor je da
5 se neću protiviti.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

7 G. EMMERSON: [Prevod] Dakle, odgovor na moje pitanje je
8 da se pozivate na sudsku praksu sa MKSJ-a. Ja bih rekao, ne
9 bih rekao sudska praksa, već to je praksa sa suđenja. Dakle,
10 potrebno je da se odredi koliko je standardno vreme i da
11 postoji mogućnost izuzetaka, kako bismo napredovali. Sad, može
12 biti da Pretresno veće u ovom predmetu zauzme stav da je
13 potrebno usvojiti takvu praksu kako bismo imali efikasan način
14 rada.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li biste možda kasnije mogli
16 da Panelu date neke reference?

17 G. EMMERSON: [Prevod] Gde je to rađeno?

18 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da.

19 G. EMMERSON: [Prevod] Da. Biće mi potrebno izvesno vreme
20 da to pronađem, tako da svakako mogu to da pronađem.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Razumem.

22 G. Emmerson, vi ste takođe rekli neke vrlo zanimljive
23 stvari o svedocima po Pravilu 153.

24 Na toj Statusnoj konferenciji u septembru. I, citiram:
25 "Veće moira da prida manji značaj svedoku koji ne može -- koji

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 45

1 se ne može usmeno ispitati. To su pravila, to je zakon, to ne
2 znači da oni nemaju svoju vrednost, ali postaje jako teško
3 oceniti njihov iskaz.”

4 Dakle, to je iz transkripta sa Statusne konferencije od
5 8. septembra 2022., stranica 1520, redovi 10 do 14. Dakle, na
6 koje se vi Pravilo ovde pozivate?

7 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, Pravila 153 i 155 treba gledati
8 zajedno pošto se oni bave svedokom koji ne svedoči uživo.

9 153. je kontekstualni -- su kontekstualni dokazi, u
10 smislu da se ne mogu baviti radnjama i ponašanjem optuženog.
11 Prema tome, bez obzira koliko je to, ishod svakog suđenja je u
12 presudi. Dakle, radi se o kontekstualnom materijalu.

13 A, što se tiče Pravila 155, ista procedura, ali tu imate
14 svedoka koji je ili preminuo ili je odsutan i dakle, radi se o
15 suštini iskaza i prvi put pred ovim Sudom nema izjave svedoka,
16 već se radi samo o razgovorima. Dakle i tu mogu da budu izjave
17 o -- tj. razgovori o radnjama i ponašanju optuženog. Međutim,
18 u tim okolnostima, prag obelodanjivanja, je u stvari nešto gde
19 nema unakrsnog ispitivanja koje bi moglo da preispita
20 verodostojnost tog svedoka.

21 Dakle, nisu dokazi jedini relevantni za činjenice u
22 predmetu, već je relevantan i vremenski period. Ako svedok
23 nije dostupan za unakrsno ispitivanje, onda se to mora uzeti u
24 obzir.

25 A, što se tiče pravila, ja ću vama to pismeno

1 obrazložiti, jer je to manje-više univerzalan postupak. Dajte
2 mi samo trenutak.

3 [Konsultacije Odbrane]

4 G. EMMERSON: [Prevod] Da. Ja ću u roku od 24 sata da vam
5 dam te reference u vezi odredbi i prakse međunarodnih sudova u
6 odnosu na ovo.

7 Dakle, stvar je zdravog razuma, da ako ćete prihvatiti
8 svedočenja svedoka po Pravilu 155, na osnovu čijih iskaza bi
9 se mogla temeljiti presuda, osuđujuća presuda, onda dakle mora
10 vrlo pažljivo da se razmotri sve što su ti svedoci imali da
11 kažu ili izjave.

12 Dakle, ja ću vam dati pun spisak tih referenci, ali je to
13 deo univerzalne krivične procedure. I ja ću naći primere iz
14 MKSJ-a i Međunarodnog krivičnog suda.

15 [Konsultacije Sudskog panela]

16 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala vam.

17 I na kraju, g. Emmerson, što se tiče vaših primedbi za
18 vreme te Statusne konferencije, to je transkript od 8.
19 septembra, stranica je 1520, redovi 15 do 23 i stranica 1521,
20 redovi 1 do 4, citiram:

21 "Obaveze Tužilaštva prilikom obelodanjivanja u takvim
22 okolnostima su mnogo strožije nego što bi nužno bio slučaj za
23 svedoke koji se pozivaju da svedoče, zato što Tužilaštvo mora
24 i naravno to je zakon, da Veću obelodani i Odbrani sve što ima
25 ili čemu ima pristup, što bi negativno moglo da utiče na

1 verodostojnost svedoka čiju izjavu oni predlažu na usvajanje.
2 Inače, oni po zakonu ne mogu da podnesu tu izjavu.

3 Tužilaštvo mora da uveri Veće da oni Veće i Odbrana imaju
4 sve na raspolaganju kako bi mogli da procene relevantnost koja
5 bi se mogla pripisati izjavi ili transkriptu izjave svedoka."

6 Dakle, g. Emmerson, možemo li da pretpostavimo da je to
7 još uvek vaš stav i možete li nam dati reference za to?

8 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, to je ista, u stvari stvar,
9 potpuno je isto kao ono o čemu smo prethodno govorili, a to je
10 opšte ta obaveza obelodanjivanja, koja se odnosi ne samo na
11 materijal koje Tužilaštvo ima u svom posedu, već koji bi mu
12 mogao biti dostupan. Dakle, Tužilaštvo je obavezno po Pravilu
13 103 da obelodani oslobađajuće dokaze i ne može da isključi
14 mogućnost postojanja potencijalnog oslobađajućeg materijala, i
15 da ga ne obezbedi i na taj način se reši obaveze istrage i
16 obelodanjivanja.

17 Dakle, to važi u konvencionalnom smislu. Ne radi se samo
18 o obavezi da razmatrate ono što imate u svom posedu, već se
19 radi o obavezi u kontekstu svedoka, da oni procene da li je
20 njihov svedok pouzdan pre nego što ga uopšte izvedu da
21 svedoči. Isto tako je to deo fundamentalne obaveze
22 obelodanjivanja, kako bi se omogućilo pravično suđenje.

23 Međutim, ja mogu da ovde se detaljno bavim Članom 6 iz
24 sudske prakse Suda u Strazburu i sudskom praksom Komiteta da
25 ljudska prava Ujedinjenih nacija, da se upustim u jednu vrlo

1 detaljnu analizu koja je nekad potrebna, kako bi pokazao da je
2 obaveza obelodanjivanja mnogo šira od razmatranja materijala
3 koje Tužilaštvo već ima u svom posedu. Dakle, ako je svedok
4 neki važan svedok, moraju da provere da li je on nekad
5 osuđivan. Dakle, ne može se pozvati svedok ako je već ranije
6 osuđivan, osim ako se ne utvrdi da to nije relevantno za ono
7 čime se mi bavimo. Dakle, moramo se baviti mogućnošću davanja
8 lažnog [sic] izjava. Dakle, moraju se uzeti u obzir svi
9 aspekti koji se odnose na svedočenje.

10 Kad svedok dođe da svedoči, nešto može da se i obelodani
11 kroz kontradiktorni postupak. Dakle, ako se samo usvaja izjava
12 svedoka, onda to nije moguće. Dakle, to još više po -- širi
13 obavezu Tužilaštva da postupa valjano prilikom izvođenja
14 dokaza pred Panelom.

15 Dakle mora se pažljivo razmotriti iskaz ili svedočenje i
16 postoje principi koji ukazuju na koji način treba voditi
17 postupak u određenim okolnostima. Vi kao Panel ne možete u
18 pravičnom suđenju da primenjujete svoju zakonsku diskreciju i
19 da prihvatate dokaze koji se bave radnjama i ponašanjem
20 optuženog, a da pre toga temeljno ne procenite stepen u kojem
21 je Tužilaštvo izvršilo svoju dužnost pretraživanja svih
22 mogućih izvora materijala. Dakle, ja koristim krivične
23 evidencije kao jedan primer. Tužilaštvo brojne svedoke u ovom
24 predmetu poziva iz Srpske obaveštajne službe. Dakle, nekad se
25 to svesno i potiskuje.

1 Dakle, prvi korak je da Tužilaštvo saopšti Odbrani da su
2 materijali došli iz Srbije. Dakle, postojao je nalog Veća što
3 se tiče zamolnica za pomoć. To je uradio Pretpretresni sudija.

4 Dakle, zašto je to relevantno? Pa, to je prvi korak u
5 razmatranju koliko od tih svedoka se uključilo u radnje koje
6 bi bile podložne manipulaciji od strane obaveštajne službe,
7 koja je već rutinski manipulirala dokaze u predmetu Limaj i
8 Haradinaj. Dakle --

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Emerson, mi sad
10 malo zadiremo izvan obima ovog pitanja.

11 G. EMMERSON: [Prevod] Izvinjavam se. Ja pokušavam da
12 odgovorim na pitanje.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da, mislim da ste
14 dovoljno već otišli i dovoljno rekli.

15 Sada je vreme da idemo na pauzu i vratićemo se u 11:30h

16 --- Pauza u 11:00h

17 --- Nastavak sa radom u 11:29h

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sudija Mettraux ima
19 nekih pitanja.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala vam, Sudija Smith.

21 Prvi komplet pitanja je za Tužilaštvo i tiče se navoda u
22 optužnici, da je u relevantno vreme i na svim relevantnim
23 mestima, postojao oružani sukob. To su stavovi 18, 20 i 31
24 vaše teze o predmetu.

25 Dakle, prvo želim da utvrdim da govorimo o istoj stvari,

1 tj. da govorimo o nemeđunarodnom oružanom sukobu, da li je to
2 tačno?

3 G. HALLING: [Prevod] G. Tieger će o tome govoriti.

4 G. TIEGER: [Prevod] Dobro jutro, Časni Sude.

5 Odgovor na vaše pitanje je da. Da, to je tačno.

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dakle.

7 Drugo pitanje je ovo. U optužnici se konkretno ne navodi
8 vreme kada vi tvrdite da je počeo taj oružani sukob i onda je
9 to Odbranu selimija navelo da to tumači i ja mislim da je to
10 bilo sasvim razumno, da je vaša teza da je nemeđunarodni
11 oružani sukob počeo u martu 1998. godine.

12 Dakle, onda nas to dovodi do pitanja da li je Odbrana
13 Selimija tačno shvatila ovo što vi kažete.

14 G. TIEGER: [Prevod] Da, da. Bez ikakvih nijansi, da, to
15 je tačno.

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da, imaćete priliku, tj.

17 Odbrana će imati priliku da odgovori na to.

18 Poslednje pitanje o ovome je g. Tieger je ovo o kraju
19 sukoba. Čini mi se da bar tri tima Odbrane nemaju nikakav
20 problem sa postojanjem sukoba, međutim, nisu saglasni sa
21 trajanjem sukoba. Njihov stav je da je sukob završen u junu
22 1999., međutim vi smatrate da je sukob trajao do septembra
23 1999.

24 Pitanje glasi: Da li vi tvrdite onda da je oružani sukob
25 trajao do i uključujući septembar 1999., ili tvrdite da se

1 ranije završio, a da je imao nekakve zakonske ili nominativne
2 aspekte i u septembru 1999. Dakle, da li vi tvrdite da je
3 sukob još uvek trajao u septembru 1999., ili hoćete da kažete
4 nešto malo drugačije?

5 G. TIEGER: [Prevod] Hvala vam za -- na mogućnosti da to
6 razjasnim.

7 Prvo, mi se slažemo da je sukob trajao malo duže u smislu
8 zakona i pružanja zaštite žrtvama. Međutim, naš sukob je da se
9 naš stav je -- da se sukob nije završio do septembra 1999.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu, to je jasno.

11 Molim Odbranu Selimija da odgovori na to. doći ćemo do
12 vas, g. Kehoe, prvo ćemo dati reč nekom drugom za razliku od
13 uobičajene procedure.

14 G. KEHOE: [Prevod] Dakle, Odbrana prvo.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] G. Tully, vidim da ste vi
16 ustali. Možete li reći nešto o vašeg osporavanja sukoba u
17 martu 1998. i da li vi smatrate da, u tom trenutku nije bilo
18 sukoba? Mi želimo da razumemo, koji su zakoni važili u to
19 vreme. Recimo, ako je bilo incidenata napada na policijske
20 stanice i ako je bilo sličnih incidenata, koji bi zakoni onda
21 bili nadležni za takve incidente?

22 G. TULLY: [Prevod] Da, razumeo sam vaše pitanje.

23 Što se tiče početka oružanog sukoba, mi tumačimo stav
24 Tužilaštva, da sukob nije počeo u martu. Dakle, to je naš
25 stav. Što se tiče zakona, mislim da nema oko toga sporenja

1 među svim stranama i to je navedeno u odluci o potvrđivanju
2 optužnice, da se ovde radi o pragu dokazivanja i poziva se na
3 Član 14(2) Zakona, koji odražava sudsku praksu iz MKSJ-a, dva
4 principa su organizacije strana, a to je OVK, a to je
5 nedržavni entitet, a drugo, stepen intenziteta koji je
6 potreban da bi se smatralo da je nešto sukob, tj. ne
7 međunarodni oružani konflikt.

8 Što se tiče druge tačke, Član 14(2) navodi, da se
9 unutrašnje pobune i slične radnje, ne mogu okarakterisati kao
10 nemeđunarodni oružani sukob.

11 Dakle, u martu su događaji bili na ovom nižem stepenu
12 intenziteta. Radi se o pragu koji ćemo uvažiti i mi osporavamo
13 tačku za koju Tužilaštvo tvrdi da je taj prag prekoračen.

14 Dakle, mi nismo pružili neki alternativni datum, kao što
15 to nije učinilo ni Tužilaštvo za početak sukoba, zato što
16 smatramo da to nije na nama.

17 Međutim, mi napominjemo da je u presudi u predmetu Limaj
18 vrlo jasno, da se procena o tome da li je postojao
19 nemeđunarodni oružani sukob, ocenjuje od slučaja do slučaja,
20 imajući u vidu činjenice na terenu.

21 Dakle, mi uvažavamo druge predmete po tom pitanju i drugu
22 sudsku praksu. Dakle, konsenzus je da je sukob počeo negde
23 polovinom 1998., neki kažu april, neki maj, neki čak kažu i u
24 junu. Ima neki izuzetak u lokalnim predmetima i mi smatramo da
25 ga treba ignorisati i tu se navodi 27. maj. Dakle, to je

1 predmet PAKR503/13, na stranicama 18 i 19, zaključuje se da je
2 sukob između OVK i SRJ trajao od 28. februara 1998. do juna
3 1999., a mi smatramo da je to u kontekstu drugih predmeta o
4 ovome sasvim apsurdno.

5 Nalazi suda u tom predmetu iz maja 2014., su konfuzni. U
6 presudi se navodi činjenica da je "Taj datum opšte poznata
7 činjenica i nije ga potrebno na specifičan način dokazivati".

8 Dakle, poslednje ažuriranje od strane *State Departmenta*
9 Sjedinjenih Država, se poziva na krizu iz 1999.

10 Dakle, bez obzira što je sam izvor upitan, nije bitno da
11 se 28. februar uzme kao neki merodavan datum. Ono što još više
12 stvara zabunu, je nešto gde se kaže da je sukob počeo krajem
13 aprila ili krajem maja.

14 Dakle, mi nećemo da kažemo da vas obavezuju ovi raniji
15 predmeti. To su neke vrste smernica. Ja ne želim da vam
16 govorim bilo šta što vi već znate. Međutim, mi smatramo da
17 imajući u vidu te zakone, na Tužilaštvu je veći teret
18 dokazivanja i oni u stvari, kada govore o martu 1998., idu
19 kontra svih dosadašnjih navoda.

20 Što se tiče drugog pitanja, mislim da je zakon o ljudskim
21 pravima tada bio merodavan. Dakle --

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala vam na vašem odgovoru.
23 Dakle, ono što nas interesuje je sledeće: ukoliko se od nas
24 bude tražilo da procenimo zakonitost određenih radnji koje su
25 se desile recimo u februaru, ili kao što ste vi rekli, u martu

1 1998. godine, pitanje koje se postavlja je, koji pravni korpus
2 treba da primenimo da bismo odgovorili na to pitanje.

3 Naravno da je ovo hipotetičko pitanje u ovom trenutku.
4 Recimo da postoji napad na neku stanicu, policijsku stanicu u
5 trenutku kada još nije izbio oružani sukob i stoga zakoni
6 ratovanja se ne -- nisu merodavni na taj događaj.

7 Ali, s druge strane, ukoliko treba da primenimo neki
8 drugi pravni korpus, onda ova pitanja mora da se definitivno
9 reši. Ali, kao što ste vi rekli, na Tužilaštvu je iznese
10 dokaze kojima će potkrepiti ovu svoju, ovu svoju tvrdnju.

11 I g. Tully, očito da patite od iste bolesti kao ja, a to
12 je da govorite suviše brzo za prevodioce i za zapisničare.

13 G. TULLY: [Prevod] Da, Časni Sude, kad ste na nogama i
14 kad se obraćate sudu, uvek vam se čini da govorite mnogo
15 sporije nego što zapravo govorite.

16 A, što se tiče toga koje će se pravo primeniti na to, na
17 taj slučaj, naravno da je to nešto o čemu ćete vi, Časni Sude,
18 odlučivati. Ali, pošto je Tužilaštvo to koje iznosi optužbe,
19 oni treba pre svega da nam kažu, koji se zapravo taj pravni
20 korpus primenjuje na ta krivična dela za koje oni terete.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da, svakako. Prvo ću se obratiti
22 g. Kehoeu, ili možda ćemo imati to zadovoljstvo da nam se
23 obrati g. Mišetić.

24 G. KEHOE: [Prevod] Da, Časni Sude, mislim da će to biti
25 g. Mišetić, koji će vam se obratiti o ovom pitanju.

1 G. MIŠEĆIĆ: [Prevod] Dobro jutro, Časni Sude.

2 Ja prvo podržavam ovo što je rekao moj kolega, g. Tully.

3 To je -- da, Tužilaštvo ima teret dokazivanja, da je
4 postojao oružani sukob i to mora da dokaže van razumne sumnje.
5 To je zaključak iz predmeta Rutaganda, i stoji u presudi u tom
6 predmetu u stavu 557 presude i Tužilaštvo treba da dokaže da
7 ni jedan razuman sud ne bi zaključio da nije bilo oružanog
8 konflikta, posle -- oružanog sukoba, posle juna 1999. godine.
9 To je nešto što treba da se potkrepi pravnim izvorima i
10 sudskom praksom itd.

11 Mislim da oni ovde ne mogu da zadovolje taj postojeći
12 standard. Kao što je g. Tully rekao, u predmetu Haradinaj, u
13 presudi ponovljenog, posle ponovljenog suđenja, u fusnoti
14 2039, stoji da se oružani sukob na Kosovu završio u junu 1999.
15 godine.

16 Kao što vi znate, Tužilaštvo Suda za bivšu Jugoslaviju je
17 zaključilo, da ne može da istražuje zločine koji su se desili
18 na Kosovu posle juna 1999. godine upravo zato što više nije
19 postojalo oružanog sukoba. Tako da, mi imamo situaciju gde
20 Tužilac Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju se obraća
21 Savetu bezbednosti i kaže tako nešto, a onda vidimo da
22 Tužilaštvo u ovom predmetu tvrdi nešto drugo. Ukoliko je to
23 tako, onda mora biti da Tužilaštvo u ovom Sudu misli, da je
24 Tužilaštvo iz Suda za bivšu Jugoslaviju, bilo u zabludi, a to
25 je ono što tvrdi Tužilaštvo iz MKSJ, da više nije bilo sukoba

1 posle juna 1999. godine.

2 Dakle, ono što nas interesuje sada je, kakav je stav ovog
3 Tužilaštva u odnosu na stav Tužilaštva iz Suda za bivšu
4 Jugoslaviju. Da li je sad ovo Tužilaštvo došlo nekog novog
5 dokaza, koje pobija stav Tužilaštva i Suda za bivšu
6 Jugoslaviju i u tom slučaju, mi treba da se usredsredimo na te
7 nove dokaze u ovom suđenju, i da to treba da uradimo na samom
8 početku pre nego što pređemo na rešavanje drugih spornih
9 pitanja. Dakle, je li to stav ovog Tužilaštva, ili pak oni
10 misle da je Tužilaštvo iz Suda za bivšu Jugoslaviju nepravilno
11 ocenilo postojeće okolnosti u tom trenutku.

12 Ne želim da ponavljam ono što je rekao g. Tully, oko toga
13 kada je izbio taj sukob, ali samo da ponovim, da je jedna od
14 tački optužbe u predmetu Haradinaj, bila odbačena upravo zato
15 što se došlo do zaključka, da se taj događaj desio pre 22.
16 aprila 1998. godine, dakle, pre nego što je službeno [sic]
17 počeo sukob. Tako da, ukoliko sada ovo Tužilaštvo smatra da je
18 žalbeno veće je u Sudu za bivšu Jugoslaviju, i još jedno drugo
19 veće, pogrešno ocenilo te činjenice, onda moramo da znamo, je
20 li to njihov stav.

21 Ali, mislimo da je sudska pre -- sudska praksa iz bivšeg
22 suda -- iz Suda za bivšu Jugoslaviju, važna za vas da biste
23 mogli da ocenite je li Tužilaštvo dokazalo sve van razumne
24 sumnje.

25 I samo još da citiram nešto iz Martijevog izveštaja, gde

1 su stavu 3 on kaže:

2 "Da je Sud za bivšu Jugoslaviju, da je Sud za bivšu
3 Jugoslaviju, utvrdio bez sumnje kada je završen sukob na
4 Kosovu."

5 Dakle, ovde imamo dosta dokaznog materijala, dosta
6 dokaza. Mi smo sve njih naveli u našem pretpretresnom
7 postupku, i neću to sada ponavljati, ali ukoliko bi ovaj Panel
8 utvrdio da je postojao, da nije postojao oružani sukob i da
9 nije bilo šireg sistematičnog napada, što znamo da će biti
10 pitanje o kome će se raspraviti ovde, onda ćemo tako nešto
11 morati da razrešimo i najbolje je da se to razreši na samom
12 početku suđenja, tako da vi možete onda dalje da odlučujete da
13 li ostali dokazi Tužilaštva zadovoljavaju standard van razumne
14 sumnje. Dakle, bolje bi bilo da to rešimo pre nego što čujemo
15 svedoke koji će govoriti o krivičnim delima koja su izvršena.

16 A sada, što se tiče toga koje bi pravo bilo merodavno za
17 okolnosti i za ono što se desilo u martu 1999. godine. Ja se
18 slažem sa onim što je rekao g. Tully o tome.

19 Nama treba -- trebaju nam vaše instrukcije u tom smislu,
20 instrukcije naših klijenata. Ovo nije pitanje koje se lako
21 može rešiti. Očigledno je da bi treba da se primeni domaće
22 pravo. Ovo je domaći, kosovski sud, tako da treba razmotriti
23 koji su stav zauzimali kosovski sudovi oko toga, koje je pravo
24 bilo merodavno 1989. godine, je li to bilo pravo koje je bilo
25 na snazi u -- na Kosovu, pre nego što je bila ukinuta

1 autonomija Kosova itd.

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ali, pre nego što završimo o
3 ovom pitanju, da vas pitam nešto o ovome što je rekao g.
4 Tieger. Recimo, hajde da pretpostavimo da bi se Panel složio
5 sa vašom sugestijom, da se sukob završio u junu 1999., ali da
6 su postojali neki efekti tog sukoba koji su se nastavili do
7 septembra te godine i na koje se primenjuje međunarodno
8 humanitarno pravo. Je li to nešto o čemu ste već razmišljali,
9 ili želite prvo da dobijete instrukcije od vaših klijenata ili
10 od drugih izvora?

11 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Časni Sude, ja bih pre svega rekao
12 da, što se tiče zločina protiv čovečnosti, na to bi se
13 primenjivao -- primenjivalo to pravo, naročito ako je postao
14 širi i sistematični napad, koji je trajao sve do septembra.
15 Onda to što stoji, onda te tačke optužnice mogu da stoje.

16 Ali, ne bih se složio sa g. Tiegerom, da međunarodno
17 humanitarno pravo se primenji -- koje se tiče ratnih zločina,
18 se primenjuje posle završetka sukoba. Ono se primenjuje sve do
19 kraja neprijateljstava.

20 Tako da, ukoliko dođete do tog zaključka, ja mislim da je
21 to ono što je zaključilo i Tužilaštvo u Sudu za bivšu
22 Jugoslaviju, a to je da, jednom kada se završi sukob, onda
23 više nema osnova za dalje krivično gonjenje ili istraživanje
24 ratnih zločina.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala vam, g. Mišetiću.

1 G. Emmerson.

2 G. EMMERSON: [Prevod] Pre svega, ne postoji nikakvo
3 razmimoilaženje između nas i Odbrane g. Veselija. Imamo isti
4 stav.

5 Ali za Veće, za Panel je neophodno, da utvrde početak i
6 kraj ovog sukoba. Jer, tokom tog vremena se primenjuju zakoni
7 ratovanja.

8 Što se tiče događaja koji se dese pre sukoba i posle
9 sukoba, onda je jasno da je na snazi bio režim domaćeg prava,
10 domaćeg zakonodavstva, i kao što je g. Mišetić rekao, ukoliko
11 biste vi zaključili da je postojao širi i sistematski napad na
12 civilno stanovništvo i da su se u okviru toga desili -- desila
13 neka krivična dela, onda, ta krivična dela mogu da se
14 okarakterišu kao zločini protiv čovečnosti, ali ništa od ovoga
15 nije navedeno u optužnici, prema tome, nema takvih optužbi u
16 optužnici.

17 A, što se tiče početka i kraja ovog sukoba, Časni Sude,
18 ovde smo čuli razne datume. Sad ću vam dati neke reference za
19 transkript iz presuda. U presudi Limaj, koja je izdata 30.
20 novembra 2005., u stavu 171, stoji zaključak da Veće smatra da
21 je do kraja maja već bio u toku oružani sukob. To ne znači da
22 je Veće mislilo da je -- da je Veće reklo kada je taj sukob
23 počeo, ali je postojao do kraja maja 1998.

24 Isto tako, u prvostepenoj presudi Haradinaju, koja je
25 izdata 3. aprila 2008., u stavu 100, i koja treba, koju treba

1 tumačiti zajedno sa optužnicom, izvedeno je jako puno dokaza o
2 onome što se desilo posle napada na Jasharijevo imanje i posle
3 napada srpskih snaga na imanje Haradinaja 24. maja -- marta.
4 Bilo je nekih sporadičnih sukoba, koji su se povećavali, čiji
5 se intenzitet povećavao na zapadu Kosova, a u stavu 100 te
6 presude stoji, da je oružani sukob postojao 23. marta, ali ne
7 18-tog.

8 Drugim rečima, u zoni Dukadžin je bilo intenzivnih
9 događaja i situacija. Rasla je napetost i moguće je da je Veće
10 donelo takav zaključak u kontekstu te zone, tog dela Kosova. U
11 svakom slučaju, mi nećemo osporavati ono što je rekla Odbrana
12 g. Selimija i g. Thačija, da su druga veća taj datum vodili
13 kao datum koji je bio negde kasnije tog leta. Ali, u svakom
14 slučaju, nemoguće je da se, da je sukob počeo pre 22. aprila.
15 I, potrebno je da se podsetimo načela zakonitosti, koji se
16 primenjuje na osnovu zakona o ovom Sudu, u Članu 7, a to je da
17 moramo da imamo pravnu sigurnost, i da moramo da imamo
18 doslednost u odlučivanju.

19 To ne znači da ne možemo imati neke razlike u stavovima,
20 ali ovo je jedno vrlo konkretno pitanje.

21 I u predmetu Milutinović, presudi koja je doneta 24.
22 februara 2009. godine, u stavu 841, Žalbeno veće je došlo --
23 odn. Pretresno veće je došlo do zaključka, da je oružani sukob
24 postojao najkasnije u leto 1998. Dakle, ovo nije baš jako
25 konkretno.

1 U predmetu Đorđević, u presudi koja je doneta 2011.
2 godine, su -- je rečeno u stavu 159, da je taj sukob počeo u
3 maju 1998. Dakle, oni se podudaraju sa zaključkom do koga je
4 došlo Veće u Limaju.

5 A u ponovom suđenju Haradinaju, je jedna od činjenica o
6 kojima su se sporazumele obe strane, stajalo, da je oružani
7 sukob postojao, sve vreme tokom ponovljene optužnice, tokom
8 inkriminisanog perioda. Dakle, ovo Veće nije htelo da ulazi u
9 neku duboku analizu, već je prihvatilo ono što je bilo rešeno
10 u prvom Haradinajevom suđenju.

11 Tako da, što se tiče otpočinjanja sukoba, mi bi rekli da
12 je većina dokaza ide u prilog tome da je sukob počeo negde
13 krajem maja, s tim što bi najkonkretniji datum bio ponuđen u
14 predmetu Haradinaj, gde se kaže: Između 18. i 23. aprila. To
15 je dakle, najraniji datum koji se pominje u svim ovim ranijim
16 predmetima.

17 Najveći broj izvora ukazuje na juni, ali dakle, ima i
18 nekih izvora koji govore da se to desilo ranije. Ali, svakako
19 ne ranije od 22. aprila, a to sve ima -- ima posledice koje se
20 tiču toga da ne smemo --.

21 Posledica koje se tiču zabrane retroaktivnosti itd. Iz
22 raznih razloga, koji se tiču širine optužnice i raznih drugih
23 razloga koji se odnose na to -- na postojanje šireg i
24 sistematskog sukoba.

25 Samo ću vas podsetiti na to, da je 3. juna predsednik

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 62

1 Milošević prihvatio međunarodni mirovni plan i da je
2 dogovoreno da se prekinu borbe, pod uslovima koje je usvojila
3 srpska skupština. Dakle, sporazum da se okonča konflikt je
4 službeno usvojen 3. juna.

5 10. juna je NATO, ovaj, doneo odn. izdalo Kumanovski
6 sporazum, i time su prekinute vazdušne operacije, a Savet
7 bezbednosti Ujedinjenih nacija 10. juna usvojio je Rezoluciju
8 1244, kojom su razmeštene međunarodne snage na Kosovo.

9 12. juna, NATO snage su ušle na Kosovo.

10 A 20. Juna, sve srpske snage su se povukle sa te
11 teritorije, iako je bilo povremenih okršaja posle tog datuma.
12 Oni nisu bili prekogranički okršaji, i ne mogu se
13 predstavljati kao nastavak oružanog sukoba. Časni Sude, ja
14 sada u zagradi ostavljam pitanje toga, kakve su bile posledice
15 tih sporadičnih okršaja.

16 I ne znam šta će Tužilaštvo tvrditi, kako oni to
17 analiziraju, ali postoji velika razlika između ratnih zločina
18 i zločina protiv čovečnosti, jer, bar što se tiče ove
19 optužnice, ratni zločini mogu da postoje tokom vremena
20 postojanja sukoba. Što se tiče zločina protiv čovečnosti, da.
21 Postoji neki period prelivanja i to može da se -- da bude
22 relevantno samo u slučajevima kada postoji širi i sistematični
23 napad protiv civilnog stanovništva, a iz razloga koji ćemo mi
24 kasnije izneti, mi mislimo da to nije osnovano.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ostanite na nogama. Mislim da

Specijalizovana veća za Kosovo – Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 63

1 sudija Barthe ima jedno pitanje za vas.

2 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

3 Želeo bih da zapravo g. Mišetić mi da jedno pojašnjenje,
4 a možda biste mogli i vi, g. Emmerson, nakon što dobijem
5 pojašnjenje g. Mišetića.

6 Tiče se istog pitanja koje ste upravo pokrenuli, g.
7 Emmerson, kao i vi, g. Mišetić.

8 Moje pitanje je sledeće i vraćam se na ono što je Sudija
9 Mettraux nazvao nominativnim efektom, efektom koji se odnosi
10 na međunarodno humanitarno pravo. Moje pitanje. Pretpostavimo
11 da je neko lice zakonito ili protivzakonito zatočeno pre kraja
12 oružanog sukoba i pretpostavimo da je ono zatočeno i po
13 okončanju oružanog sukoba. Da li vi kažete, da to lice gubi
14 zaštitu na osnovu međunarodnog humanitarnog prava?

15 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Mi tvrdimo, da na osnovu postojećeg
16 zakona, oni su bili zaštićeni i po okončanju neprijateljstava.

17 Sad, kada kažete da li postoji konačni kraj oružanog
18 sukoba, znači, konkretan datum, morao bih da sprovedem malu
19 istragu u pogledu toga. Ja ne znam koliko je ljudi bilo u tom
20 slučaju, ali svakako mogu do kraja današnjeg dana da vam
21 dostavim tu informaciju.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala, g. Mišetić. Moje pitanje
23 je bilo samo hipotetičke prirode.

24 Možda bi g. Emmerson mogao da odgovori.

25 G. EMMERSON: [Prevod] Da, mi smo se bavili jednim

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 64

1 povezanim pitanjem u našem pretpretresnom podnesku i možda
2 biste mogli nakon zasedanja da pogledate odeljak koji se tiče
3 zatočenja kao krivičnog dela.

4 Naš stav podržava radna grupa unedinjenih nacija o
5 proizvoljnom zatočenju. Zatočenje iz bezbednosnih razloga,
6 nije krivični zakon po međunarodnom humanitarnom pravu, ali
7 samo u kontekstu nemeđunarodnog oružanog sukoba.

8 I naravno, to je pitanje o kom će se voditi spor, ali
9 ukoliko smo mi u pravu, onda se -- onda to ne bi bilo krivično
10 delo. Znači, pre ili nakon okončanja neprijateljstava.

11 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li Odbrana Krasniqi ima
13 nešto da doda?

14 G. ELLIS: [Prevod] Ne. Mi podržavamo iznete argumente.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

16 G. Halling, da li želite da odgovorite. Ako vi ili g.
17 Tieger želite nešto da nešto kasnije dodate, naravno to možete
18 učiniti.

19 Ali, želeo sam da vam postavim isto pitanje u vezi tačaka
20 koje se odnose na krivično -- na zločine protiv čovečnosti. Da
21 li je vaš stav uopšteno govoreći da imate nove dokaze koje
22 niste imali na raspolaganju kada ste bili na MKSJ, koji
23 pokazuju da je bio širi i duži sukob od onog koji je utvrđen
24 na MKSJ-u, ili da treba uzeti u obzir širi geografski -- šire
25 geografsko područje, na osnovu kog bi trebalo izvesti

1 drugačiji zaključak, ili kao što su neki branioci rekli, da
2 zapravo je MKSJ doneo pogrešan zaključak, kao što vi delimično
3 kažete.

4 G. TIEGER: [Prevod] Ja ću ovako uopšteno odgovoriti na
5 pitanje koje pokrećete, zato što se tiče i datuma početka
6 sukoba i datuma okončanja sukoba.

7 A to je, Tužilaštvo nije stava da su prethodne sudije
8 pogrešile, već je stav Tužilaštva, da, kao što znate,
9 zaključci suda u tim predmetima su bili zasnovani na
10 činjenicama predodređenim u tim predmetima i analizi -- analiza
11 tih činjenica bila je izvršena na osnovu argumenata predodređenim
12 u tim predmetima. I dakle, ograničeni su samo na te predmete.

13 Na primer, kada je reč ostavu Tužilaštva, ja ne znam sad
14 taj dokument, ja ne znam, mislim da niko u sudnici to ne zna,
15 osim možda g. mišetića, na osnovu kojih činjenica je donet bio
16 zaključak od strane sudija, ali pominjano je više predmeta i
17 više različitih datuma, koji ukazuju na ono što upravo kažem,
18 a to je, da je to ograničeno samo na činjenice u tim
19 konkretnim predmetima, i na kontekst u kom su te činjenice
20 razmatrane.

21 Na primer, u predmetu Milutinović, izneta je opšta ocena
22 da, ne kasnije od leta, ali to je bilo u kontekstu optužnice u
23 kojoj se nije govorilo o oružanom sukobu. Dakle, oni su
24 zaključili da nije bilo potrebno donositi odluku po tom
25 pitanju.

1 U predmetu Đorđević, optužbe su se odnosile na krivična
2 dela od januara do juna 1999. I tu bih rekao, da dokazi koji
3 su predočeni u vezi sa tom optužnicom, su drugačiji od onih
4 koji bi bili doneti u nekom drugom predmetu.

5 U predmetu Limaj, koji je takođe pomenut, u predmetu
6 Limaj je konstatovano, da je postojao oružani sukob od ne
7 kasnije ili od barem kraja maja i to je bilo u kontekstu
8 predmeta, gde se u optužnici navodilo da je oružani sukob
9 postojao od maja. Kada je donet taj zaključak i kada je
10 ukazano da zašto je oružani sukob van razumne sumnje postojao
11 u to vreme, u predmetu Limaj se bave događajima koji su se
12 odigrali pre tog perioda. I konstatuje se da je bilo
13 sporadičnih napada 1997., i takođe se konstatuje i ističu
14 napadi krajem februara i početkom marta, koji su međunarodni
15 posmatrači konstatovali i koji su bili prekretnica razvoja
16 sukoba na Kosovu.

17 Tako da, kada vidite to, taj predmet, vidite da u
18 predmetu Limaj, sudije su smatrale da su u suštini bili
19 prinuđeni, da tako zaključe kada je počeo sukob.

20 I u vezi sa tom tačkom prekretnicom, u pretpretresnom
21 podnesku Odbrane Thaçi, u stavovima 37 i 38, se govori o
22 eskalaciji. Kao odgovor na ranijim sporadičnim napadima koji
23 su počeli još 1994., i kao što će dokazi u ovom predmetu
24 pokazati, ti događaji su bili sve većeg intenziteta, sve do
25 1997., tako da u septembru 1997., OVK je u jednom danu

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 67

1 pokrenula istovremeni napad na četiri lokacije, na četiri
2 stanice policije, na različitim geografskim područjima.

3 Ali, Odbrana Thaçi govori o naoružanju i vojnom napadu u
4 januaru i februaru, kada je 24 civila ubijeno, a stotine
5 mučeno na osnovu njihovog podneska i zatim u stavu 39 kažu,
6 "Prekretnica je bila kada su se odigrali događaji početkom
7 marta".

8 I u predmetu Kordić, koliko se sećam, sud je potvrdio
9 zaključak Pretresnog veća, da je postojao sukob pre aprila
10 1993., i kada su sagledali događaj iz januara 1993., kažu da
11 je to odgovaralo događajima koji su se odigrali u januaru i
12 februaru 1998. na Kosovu.

13 Kada je reč o prekidu sukoba, o tome su izneti argumenti
14 u podnescima, a možete to i da pronađete u odluci u
15 potvrđivanju optužnice. Ja bih sada samo ukratko rekao, da se
16 čini da se podnesak Odbrane poziva na sporazum o
17 demilitarizaciji i transformaciji itd., i komentarima i
18 sudskoj praksi, a komentari i sudska praksa ukazuju da treba
19 biti obazriv kada se poziva na takve sporazume zbog istinskih
20 nekih istorijskih razloga, i onda ćete videti dokaze da OVK
21 tada nije htela da se raspusti, da nije htela da ispuni
22 dogovor o demilitarizaciji i transformaciji. I onda imate u
23 septembru 1998. godine izveštaje, da su se srpske snage
24 gomilale na granici i imate izveštaj o jednom srpskom generalu
25 koji je objavio da srpske snage i dalje razmatraju povratak i

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 68

1 nastavak sukoba.

2 Hvala.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ukratko, g. Tieger, na osnovu
4 onoga što kažete, između ostalog vidim da Panel može da
5 očekuje i da Odbrana treba da se pripremi za to, da ćete vi
6 izvoditi dokaze o postojanju takvog sukoba, pre datuma koji je
7 pomenuo između ostalog i g. Emmerson i da je to bilo sve do
8 septembra. Dakle, nameravate da izvedete dokaze o ta dva
9 perioda. Dakle, početka i kraja, a to je nešto što svakako
10 osporava Odbrana.

11 G. TIEGER: [Prevod] Da, to je tačno.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Imam slično pitanje u pogledu
13 optužbi za zločine protiv čovečnosti. Ne znam da li ćete vi,
14 g. Tieger opet odogvoriti.

15 A pitanje se ne tiče *merituma* ili dokaza. Ne bih želeo da
16 sada o tome govorimo, već me jednostavno interesuje sledeće:
17 imamo dve presude na koje će se sigurno Odbrana pozivati sa
18 MKSJ-a, gde je donet sličan zaključak u smislu da nije bilo
19 rasprostranjenog sistematskog napada van razumne sumnje u
20 konkretnom datom predmetu.

21 I dakle, ono što nas interesuje je, koji je vaš stav u
22 pogledu tih zaključaka. Da li vi opet kažete, da se ne treba
23 pozivati na njih, zato što su oni različiti u smislu
24 geografskog područja i vremenskog perioda, ili je pak vaš stav
25 da bi neki drugi razumni Panel, kao što se nadamo da smo mi,

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 69

1 doneo drugačiji zaključak, ili pak postoji i treća mogućnost,
2 da to je, da je MKSJ pogrešio, ne jednom, već dva puta.

3 G. TIEGER: [Prevod] Hvala, Časni Sude.

4 Najpre, kada je reč o predmetima Haradinaj i Limaj, ne
5 znam da li ste konkretno na njih mislili, ali verujem da
6 jeste, u predmetu Haradinaj se nisu bavili rasprostranjenim
7 ili sistematskim napadom direktno, već su se bavili veličinom
8 stanovništva, a to je sad zasebno pitanje, ali jeste povezano.

9 U predmetu Limaj je zaključeno da nije -- da nema dokaza
10 koji potkrepljuju zaključak o rasprostranjenom napadu, ali da
11 ima dokaza koji potvrđuju da je to bio sistematski napad i tu
12 su zaključili da stanovništvo, da dokazi koji su predočeni, ne
13 omogućuju da se izvede zaključak da je izvršen napad na
14 civilno stanovništvo. Dakle, to je malo drugačije formulisano.

15 I ono što je još bitnije, a, mislim da je savršeno jasno
16 kada sagledate ta dva predmeta, oni se zasnivaju na konkretnim
17 dokazima i činjenicama koje su konkretno izrečene u tim
18 predmetima. A, vi ćete sada, u ovom predmetu dobiti čitav niz
19 dokaza, koji se tiču tih pitanja, a koji nisu bili predočeni u
20 ova dva predmeta. Dakle, jasno je da su to sada, ovo je
21 različiti predmet, a, ako ništa, onda zbog opsega i na --.

22 U sudskoj praksi MKSJ-a je stalna tema bila, vrednost tog
23 dokaza o obrascu ponašanja, a to se odnosi ne samo na bazu
24 zločina, već i puno govori o politici, ciljevima, metama,
25 komandovanju i rukovođenju i brojnim drugim stvarima.

1 Da to sad drugačije kažem, ako pogledate samo jedno
2 krivično delo, ono može delovati potpuno izolovano. Ako
3 gledate samo jednu lokaciju ili dve lokacije, to može
4 pokrenuti neka pitanja, ali još uvek ne rešavamo celokupan
5 problem, ali ako raširite taj opseg i obuhvatate celokupno
6 odgovarajuće geografsko područje, onda drugačije sve sad
7 sagledavate. I to će biti početna tačka zašto bi trebalo da
8 zauzmete drugačiji stav u odnosu na stav koji je zauzet u tim
9 predmetima.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala, g. Tieger.

11 Ja sada ne pozivam g. Mišetića ili neke druge braniocce da
12 ulaze u činjenice o predmetu, ali da li možda želite da
13 odreagujete na ono što je rečeno?

14 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Da, hvala, Sudija Mettraux.

15 Vrlo kratko. G. Tieger me je pomenuo u svom izjašnjenju,
16 ja naravno nemam pristup internim analizama i ocenama
17 Tužilaštva, ali ja imam pristup dokazima Specijalizovanog
18 Tužilaštva, kada je reč o postojanju oružanog sukoba, budući
19 da je to navedeno u njihovom pretpretresnom podnesku i ako
20 sami pogledate te dokaze, a većina tog materijala je bila na
21 raspolaganju i Tužilaštvu na MKSJ-u.

22 Imamo izveštaj i *Human Rights Watch-a*, zatim imamo iskaze
23 sa MKSJ-a nekih svedoka iz 2005., zatim, konferenciju za
24 štampu KFOR-a iz juna 1999., zatim Radio Slobodna Evropa i
25 izveštaji koji su tamo objavljivani. Dakle, nema nikakvih

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 71

1 novih dokaza koje je Specijalizovano Tužilaštvo otkrilo nakon
2 2010., koji bi se značajno odrazili na zaključke Tužilaštva sa
3 MKSJ-a, u smislu da nije postojao oružani sukob.

4 Tako da, naš je stav da je Tužilaštvo sa ovog Suda moralo
5 razmotriti zaključke Tužilaštva sa MKSJ-a, zato što su vrlo
6 bitni. To nije samo sudski zaključak. Činjenica da je
7 međunarodni krivični Sud koji je obrazovan na temelju odluke
8 Saveta bezbednosti, vodio krivičnu istragu u pogledu krivičnih
9 zaključaka i zaključio da oni nisu -- da nije postojao oružani
10 sukob, onda to mora da se uzme u obzir, ili jednostavno
11 Tužilaštvo sada kaže, da su MKSJ i Tužilaštvo sa MKSJ-a toliko
12 pogrešili, da vi ne možete da smatrate da su njihovi zaključci
13 bili razumni, a to je standard koji mora biti ispunjen.

14 Kada je reč o rasprostranjenom ili sistematskom napadu,
15 mi smatramo, da zaključci MKSJ-a su od izvesnog značaja za
16 vas, kada je reč o tome da nije, da nisu postojali ti elementi
17 koji su neophodni da bi se dokazali zločini protiv čovečnosti.
18 Konkretno vam skrećem pažnju, na zaključak predmeta Veća u
19 predmetu Limaj, gde je Pretresno veće razmatralo samo krivična
20 dela na određenom geografskom području. Dakle, na početku
21 stava 209 presude, prvostepene presude, tu oni pokušavaju da
22 razmotre krivična dela izvršena u tom predmetu, u kontekstu na
23 primer izveštaja *Human Rights Watch*-a, naspram, u kontekstu
24 svih zločina izvršenih na Kosovu i onda se zaključuje u stavu
25 210:

1 "Istorija potvrđuje, nažalost, da, će se vođenje ratnih
2 dejstava negativno odraziti na civile. Međutim, pretresno
3 zaklju -- Veće zaključuje, da čak i ako se to prihvati da je
4 OVK otela civile tokom tog perioda u istini, taj broj je bio
5 relativno mali i ne bi se moglo reći da se radilo o jednom
6 rasprostranjenom obrascu postupanja, za potrebe Člana 5
7 Statuta."

8 Dakle, kada g. Tieger kaže da postoji obrazac dokaza i
9 brojni dokazi u tom smislu, vi ćete morati na kraju da
10 saberete sve te dokaze, da vidite koliko ima još predmeta
11 pored ovih 150 koji je Sud i predmet u -- pri veću predmeta
12 Limaj, uzelo u obzir, imajući u vidu da li je to bio značajni
13 ili ne deo stanovništva, civilnog stanovništva na Kosovu.

14 I još nešto što se tiče sistematskog napada, ako mi
15 dopustite, Veće je tu zaključilo, da napadi nisu bili usmereni
16 protiv civilnog stanovništva, to je stav 2015. Zaključak je
17 bio da su ciljana lica smatrani kolaboracionistima, ali OVK
18 nije imao nikakavu politiku ciljanja na civile samu po sebi.
19 Dakle, to je što se tiče ocene da li je Panel u predmetu
20 Limaj, zaključio da je postojao sistematski napad protiv
21 civilnog stanovništva.

22 Zahvaljujem.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Emerson.

24 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, par kratkih komentara.

25 Prvo, možda govorim nešto što je očigledno, ali u svetlu

1 prethodne diskusije u vezi početka i kraja sukoba, ovo je jako
2 važna stvar, zato što se ne može izneti argument, da
3 Tužilaštvo tvrdi da je postojao rasprostranjeni ili
4 sistematski napad, jer u tom slučaju zločini protiv čovečnosti
5 ne mogu biti deo optužnice, a onda to znači da ovo Veće nema
6 materijalnu nadležnost da se bavi događajima van početka i
7 kraja oružanog sukoba, zato što se na osnovu radnji ne mogu
8 izvesti optužbe.

9 Dakle, ne znam u kojoj meri je to bila motivacija za
10 odluku da Tužilaštvo krene protiv struje, ali ono što je g.
11 Tieger rekao, nije potpuno tačno što se tiče zaključka Veća u
12 predmetima Limaj i Haradinaj, zato što tu čak nije ni uložena
13 žalba na MKSJ-u. U predmetu Haradinaj, žalba je bila
14 ograničena na određene tačke i Tužilaštvo nikad nije iznelo
15 argumente da je po ovom pitanju Veće pogrešilo.

16 Dakle, ja prihvatom da će biti potrebno da poredite
17 dokaze koji su oni izveli, sa dokazima izvedenim u predmetima
18 Limaj i Haradinaj.

19 Ali, kada je g. Tieger rekao da su Veća u ta dva
20 predmeta, se samo fokusirala na krivična dela u optužnicama,
21 vrlo je važno da onda -- i da je važno da ovo Veće razmatra
22 obrasce, ja mislim da se time čitava stvar stavlja u pogrešno
23 svetlo.

24 Pored stavova na koje vam je skrenuta pažnja u predmetu
25 Limaj, postoji stav 228, vrlo je jasno da je Veće reklo da

1 "...Veće zaključuje da nije bilo napada ciljanog protiv
2 civilnog stanovništva, bez obzira da li se radilo o Srbima ili
3 Albancima. Dakle, nije Tužilaštvo dokazalo da su radnje
4 trojice optuženih koja se smatraju zločinima protiv
5 čovečnosti...kako se terete u optužnici, bila u okviru
6 rasprostranjenog i sistematskog napada..."

7 Dakle, cilj -- nije bilo ciljano civilno stanovništvo,
8 nije bilo rasprostranjenih i sistematskih napada. Dakle, to je
9 obrazac u kom kontekstu se -- su se razmatrali tačke
10 optužnice. G. Tieger pokušava da nas uveri da je to u stvari
11 bilo obrnuto, da su razmatrali tačke iz optužnice, i postavili
12 pitanje da li je to bio rasprostranjeni i sistematski napad.
13 Potpuno je jasno da je Sud imao sve što mu je bilo potrebno da
14 razmatra ponašanje politike i navodna krivična dela, počinjena
15 protiv civila bilo gde na Kosovu u bilo kom trenutku tokom
16 perioda obuhvaćenog optužnicom.

17 Dakle, kada su u pitanju predmeti protiv Haradinaja i
18 Limaja, govori se o dva odvojena područja Kosova, i oni su
19 morali da pogledaju to u celini i nije bilo dokaza da je OVK
20 vodila politiku napadanja civilnog stanovništva. Dakle, ja
21 neću sada da zadirem u nekakve distinkcije u predmetima protiv
22 Milutinovića i Đorđevića, jer -- dakle, rečeno je o čemu se tu
23 radi.

24 U predmetu Haradinaj, sudija je otišao nešto dalje na
25 osnovu istih dokaza. Ovo je stav 122, neću da ga pročitam, ali

1 tu je Panel zaključio, da nije tu došlo do napada sličnih
2 onima iz predmeta Limaja na civilno stanovništvo, tako da nije
3 bilo ni potrebno postaviti pitanje da li je napad bio
4 rasprostranjen ili sistematski, jer uopšte nije bilo napada na
5 civilno stanovništvo.

6 Dakle, dva Sudska veća koja su razmatrala kompletne
7 dokaze, koje je predočilo Tužilaštvo, su došla do istog
8 zaključka da nije OVK imao politiku ciljanja civilnog
9 stanovništva. Dakle, onda tu dolazimo do potpuno jasnog,
10 fokusiranog i definisanog tereta dokazivanja, za g. Tiegera.
11 Obrasci su isto toliko bitni ovde kao i u tim suđenjima, ali,
12 ono što on kaže, razlikuje ove predmete od onih.

13 Dakle, treba da razmišljamo o principu zakonitosti i
14 poštovanja prava. Naravno, zločini u osnovi su ti koji se
15 razlikuju. Međutim, ako on ne može da navede tu razliku, onda
16 vi ne možete to da procenite i da dođete do zaključka, jer je
17 potreban potpuno drugačiji pristup i u tom slučaju, mi
18 jednostavno traćimo sudsko vreme, resurse, sa navodima koji
19 jednostavno nisu odgovarajući. Dakle, ne radi se ovde o tome
20 da li se ovde radi o ratnim zločinima ili zločinima protiv
21 čovečnosti u okviru istog perioda, jer ako bi to bio slučaj,
22 onda ne bi trebalo mnogo vremena da Sud o tome i odlučuje.

23 Dakle, ako Tužilaštvo može da nastavi sa tvrdnjama o
24 zločinima protiv čovečnosti, nasuprot svim dokazima protiv
25 toga, OVK u stvari nije u tome imao udela. Dakle, ako ćemo

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 76

1 pokušavati da govorimo o događajima izvan okvira trajanja
2 oružanog sukoba, mi to radimo bez razloga.

3 Dakle, ako uz dužno poštovanje g. Tiegeru, ne postoji
4 jasan plan izvođenja njihovih dokaza. Dakle, jednostavno
5 kažem, da ćemo potencijalno ovde --

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da, shvatili smo poentu, hvala
7 vam.

8 G. Ellis, da li vi imate nešto da dodate?

9 G. ELLIS: [Prevod] Ne, ne, Časni Sude.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Imam još nekoliko pitanja za
11 Tužilaštvo. G. Tieger, da li želite nešto da odgovorite na ovo
12 što je rekao g. Emmerson?

13 G. TIEGER: [Prevod] Shvatam da Veće želi da pređemo na
14 sledeću tačku, ali moram da govorim bar o jednoj stvari, a to
15 je, to što je g. Emmerson i g. Mišetić izneo o zaključcima u
16 predmetu Limaj, da ja ignorišem da nije postojala politika o
17 kojoj su govorili i koja je bitna i relevantna u ovom
18 predmetu.

19 U stvari, optužnica u predmetu Limaj, jeste iznosila
20 navode o rasprostranjenom i sistematskom napadu protiv
21 civilnog srpskog stanovništva i albanskih kolaboracionista i
22 time se Veće u predmetu Limaj bavilo odvojeno, i došli su do
23 zaključka, da nije bilo dovoljno dokaza da se pokaže
24 postojanje rasprostranjenog i sistematskog napada protiv
25 civila *per se*, što znači da i, da se to odnosi na srpske

1 civile i onda su u stavu 216 rekli:

2 "Veće prihvata da je bilo dokaza o politici OVK da
3 ciljaju na lica koja su smatrali kolaboracionistima, albanska
4 lica".

5 A u stavu 217 kažu:

6 "Međutim, dokazi ukazuju da OVK jeste imala politiku
7 ciljanja na one za koje su smatrali ili sumnjali da imaju veze
8 sa srpskim režimom i oni su te ljude nazivali izdajnicima
9 itd., i dalje, postojanje sumnji o ciljanju kolaboracionista."

10 Dakle, mislim da je to trebalo izneti, ja se izvinjavam
11 što ponovo uzimam reč, ali nisam hteo da to prođe bez
12 odgovora.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da, da, u redu je. Dakle, to je
14 vaša odgovornost i sastvim ste jasno govorili o ovoj temi o
15 kojoj se sporite sa odbranom.

16 Dakle, sada prelazimo na komandnu odgovornost i imam tri
17 pitanja u vezi toga. U odnosu na svu četvoricu optuženih. I
18 želim samo da razjasnite koja je vaša teza o tim pitanjima, da
19 li smatrate da možda o tome možete da govorite kasnije i mi
20 ćemo vam to omogućiti.

21 Dakle, prvo se govori o tome kako vi iznosite svoje teze
22 u vezi četvorice optuženih, u smislu kakvi su njihovi
23 međusobni odnosi. Drugim rečima, da li vi smatrate da su neke
24 od tih četvorice bili nadređeni drugima, ili tvrdite da je
25 svako od njih odgovoran za svoje potčinjene i pitanje

1 potčinjenosti između četvorice optuženih?

2 G. HALLING: [Prevod] Hvala vam.

3 Pa, naša teorija predmeta je, da svaki od optuženih ima
4 efektivnu kontrolu nad svim neposrednim izvršiteljima
5 krivičnih dela koji se navode u optužnici, a optužnica tvrdi
6 da su optuženi imali efektivnu kontrolu nad učesnicima
7 udruženog zločinačkog poduhvata, zajedničkog zločinačkog
8 poduhvata. Dakle, to je definisan izraz koji obuhvata
9 optužene, iznosi se u stavovima 55 do 57 optužnice, kao i u
10 našem pretpretresnom podnesku.

11 Mi želimo da dokažemo da je svaki od optuženih imao
12 nadležnost nad kompletnim OVK strukturama i efikasnu kontrolu
13 nad onima koji su izvršili zločine za koje se terete.

14 Što se tiče nadležnosti optuženih jednog nad drugim, mi
15 smatramo da iako su imali različite nivoe i stepen ovlašćenja,
16 uključuju jedan na drugim, mi želimo o tome da izvodimo
17 dokaze. Dakle, samim njihovim položajem u privremenoj vladi
18 Kosova. Dakle, terete se za zločine u poljima nad kojim su oni
19 imali nadležnost i mogli su da kazne zločine koje je počinio
20 jedan od njih četvorice. Dakle, to je deo naše teze.

21 A, isto tako, imamo pitanje u vezi činjenične procene o
22 tome kako je bila organizovana privremena vlada OVK. Dakle, to
23 nužno ne zavisi od stepena efikasne kontrole optuženih jednog
24 nad drugima. Dakle, oni svi mogu da budu osuđeni po teorijom
25 komandne odgovornosti.

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu, odgovorili ste na moje
2 pitanje istovremeno, g. Halling i hvala vam na tome.

3 Treće pitanje ima veze sa stavom 55(b) optužnice i daću
4 vam vremena da to pogledate. Dakle, postoji opšta -- opšti
5 navod u vezi sve četvorice optuženih, da im pripisujete
6 propust "da prijave informacije o izvršenju ili mogućem
7 izvršenju zločina od strane članova UZP." Dakle, mene zanima
8 koje su to "odgovarajuće nadležnosti ili vlasti."

9 Dakle, na koga vi mislite, kome oni nisu prijavili to?

10 G. HALLING: [Prevod] Pa, samo da budem siguran da sam
11 razumeo. Govorim o stavu 57(b) optužnice.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da.

13 G. HALLING: [Prevod] Dakle, odgovor je, da su nadležne
14 vlasti unutar OVK, bile odgovorne za disciplinovanje vojnika i
15 kažnjavanje krivičnih dela, a to se jasno navodi i u našem
16 pretpretresnom podnesku. To je stav 712(d), a to je, "da je
17 svaki od optuženih imao saznanja o izvršenju ili mogućem
18 izvršenju zločina, i mogli su to da prijave odgovarajućim
19 vlastima ili unutar strukture koje su sami stvorili ili izvan
20 OVK."

21 Dakle, izvan OVK bi se govorilo o međunarodnim vlastima
22 koji su došli na Kosovo u junu 1999. Dakle, to isto vlast koja
23 je bila na raspolaganju i mogli su njima da se prijave
24 izvršena krivična dela.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dakle, to zahteva podpitanje.

1 G. Halling, da li vi imate neki presedan za ovaj poslednji deo
2 vašeg odgovora. Drugim rečima, sugestija da starešina pod
3 doktrinom komandne odgovornosti, ima obavezu da prijavi
4 zločine trećim stranama. Dakle, ako možete onda o tome da nam
5 nešto kažete.

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da, da. Mogu odmah da
7 odgovorim. I mogu da vam pružim dodatne pravne izvore, ako vas
8 zanima.

9 Dakle, kada govorimo o žalbenoj presudi u predmetu
10 Popović, to je stav 1929, govori se o odgovornosti
11 prosleđivanja stvari odgovarajućim vlastima, kada komandant
12 zna da te vlasti nisu funkcionalne. Dakle, biće jako puno
13 razgovora u ovom predmetu o tome, da li je postojao pravni deo
14 OVK, koji bi mogao biti odgovor na vlast za bavljenje
15 izvršenim zločinima. Mi tvrdimo, da ti organi nisu bili
16 funkcionalni.

17 U predmetu Popović se kaže:

18 "Ako nadređeni zna da odgovarajuće vlasti ne funkcionišu,
19 ili da se na osnovu izveštaja neće ništa preduzeti, onda je
20 obaveza da se ipak podnese izveštaj, a to ne znači da je
21 nemoguće podneti izveštaj."

22 Dakle, ne može komandant jednostavno da se preda i da
23 kaže: Ja nemam kome da se obratim kada je ovo u pitanju.
24 Postoji način da se krivična dela prijave, kako bi oni
25 ispunili svoju dužnost. Dakle, mi smatramo, da tu kao opcija

1 postoje i međunarodne snage.

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala vam,

3 G. Kehoe.

4 G. KEHOE: [Prevod] Pa, g. Mišetić i ja ćemo odgovoriti na
5 ovo pitanje.

6 Što se tiče poslednje poente iz stava 57(b), naravno,
7 nigde se ne uzima u obzir u optužnici, da od 10. juna na
8 osnovu rezolucije iz juna, rezolucije 1244, čitav zakonski
9 aparatus unutar Kosova je preuzet od strane Ujedinjenih
10 nacija. Dakle, oni su bili odgovorni za red i mir.

11 Oni ovde pokušavaju da preuzmu tu nadležnost i ignorišu
12 činjenicu da je UN u stvari bio odgovoran i u kontroli od 10.
13 juna nadalje. Naravno. KFOR je ušao nekoliko dana kasnije,
14 postojala je naredba o demilitarizaciji, međutim, rezolucija
15 Ujedinjenih nacija je bila sasvim jasna po Poglavlju VII i oni
16 su bili zaduženi za situaciju.

17 Dakle, u optužnici koju imamo, pred nas ne uzima se to
18 uopšte u obzir, a naravno, onda je vraćamo na prvo pitanje o
19 oružanom konfliktu i rezolucija 1244 Ujedinjenih nacija i
20 mogućnost i nemogućnost da se nekom drugom prijavi bilo šta.

21 Dakle, što se tiče toga, g. Mišetić će govoriti o
22 komandnoj odgovornosti.

23 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Ja sam samo hteo da uložim prigovor
24 zato što Tužilaštvo celo vreme iznosi da su četvorica
25 optuženih imali komandnu odgovornost nad ostalima, a kao što

1 znate, jedan od elemenata komandne odgovornosti je odnos
2 između starešine i potčinjenog. Dakle, treba onda da znamo ko
3 je ovde, ko se smatra starešinom, a ko podređenim tokom
4 perioda obuhvaćenim optužnicom. Ja mislim da to ne može da
5 ostane tek tako.

6 Isto tako sam hteo da kažem da imam odgovor i za Sudiju
7 Barthea, tako da mogu da odgovorim na to, kad god budete
8 spremni.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Molim vas da to uradite, g.
10 Mišetiću.

11 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Mi prihvatamo onaj zaključak koji
12 stoji u dopunskom protokolu 2, da osobe koje su pritvorene u
13 vezi sa oružanim sukobom, su zaštićene i po završetku ovog
14 sukoba.

15 Dakle, to je to pitanje koje je postavio Sudija Barthe. I
16 dakle, ako je neko bio zatvoren pre 20. juna, onda je zaštićen
17 i pod okolnostima koje iskrsnu posle toga.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] G. Emmerson, izvolite vi.

19 G. EMMERSON: [Prevod] Koliko ja sad mogu da kažem nešto o
20 ovom odnosu potčinjenog i pretpostavljenog.

21 Očigledno da bi postojala odgovornost pretpostavljenog,
22 mora da postoji odnos između potčinjenog i pretpostavljenog.
23 Dakle, mora da postoji svest o tome da se vrše krivična dela i
24 da ih pretpostavljeni ili nije sprečio, ili nije preuzeo
25 razumne mere da privede odgovornosti one koji su odgovorni, da

1 ih kazni.

2 Pogrešan pristup Tužilaštva se vidi na osnovu ovoga što
3 su upravo izneli iz predmeta Popović, gde se govori o
4 odgovornosti pretpostavljenog, u okviru postojećih vojnih
5 snaga. Ovaj predmet se ne bavi time. On se bavi o stvaranju
6 tih struktura ako mogu tako da kažem, koje se organizuju u
7 trenutku kad je sukob već počeo, dakle, kada je rat izbio.

8 Drugim rečima, ova vojska nije postojala pre nego što je
9 izbio rat, nego se ona formirala tokom 1998. godine, i znamo,
10 da je bila formirana krajem 1998. godine, ali što se tiče toga
11 koliko je bila operativna i koliko je bila u stanju da se
12 organizuje, znamo da nije baš bila ni organizovana, ni
13 funkcionalna dok nije počela NATO-va vazдушna kampanja, koja
14 je onda stvorila jedan sasvim drugačiji scenario.

15 Dakle, stepen organizovanosti OVK je nešto što se stalno
16 menjalo tokom vremena, ali je bilo prilično bazično, taj
17 njihov stepen organizovanosti je bio prilično bazičan na samom
18 početku.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Nema potrebe da idete tako
20 detaljno u sve to, g. Emmerson, samo se osvrnite na ove dve
21 tačke optužnice o kojima sam govorio, a ostalo možete da
22 uradite kasnije.

23 G. EMMERSON: [Prevod] Časni Sude, samo ću vas zamoliti da
24 obratite pažnju na stav 566, i naročito stav 568 presude u
25 Limaju, gde je Sud došao do zaključka, da nije merodavna

1 doktrina odgovornosti pretpostavljenog. U tom trenutku, u
2 predmetu Limaj, Tužilaštvo uopšte nije ni tvrdilo da se
3 oslanja na doktrinu odgovornosti pretpostavljenom, komandne
4 odgovornosti.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Izvinjavam se, g. Roberts, na
6 vas sam zaboravio i nisam vas pozvao da i vi iznesete svoje
7 komentare.

8 G. ROBERTS: [Prevod] Časni Sude, nema mnogo toga što mogu
9 da dodam na ono što su iznele moje kolege, sem da kažem, da i
10 u Limaju i u Haradinaju, je utvrđeno da nije bilo širokog i
11 sistematičnog napada, a imamo i neke domaće predmete, gde je
12 utvrđeno suprotno, dakle, da je utvrđeno isto to.

13 Tako da, ne radi se samo o predmetima iz Suda za bivšu
14 Jugoslaviju, već je to bilo utvrđeno i na sudovima EULEX-a,
15 UNMIK-a i drugim domaćim sudovima.

16 Dakle, to je ono što se tiče zločina protiv čovečnosti.

17 A, što se tiče komandne odgovornosti, bilo mi je
18 interesantno ovo što je rekao g. Mišetić, da je neophodno
19 dati, obavestiti optuženog o tome, da će se pozivati na
20 komandnu odgovornost.

21 Ja sam više puta pročitao optužnicu, meni se nije činilo
22 ono što Tužilaštvo tvrdi ni u optužnici, ni u svom
23 pretpretresnom podnesku, a ne vidi se neko jasno objašnjenje,
24 kako oni misle da je svaki od optuženih imao efektivnu
25 kontrolu nad ovim drugima. Prema tome, ja bih zamolio

1 Tužilaštvo da pojasne to pitanje. Nije dovoljno ovo što su oni
2 izneli do sada, nego treba da kažu, na koje se tačno dokaze
3 oslanjaju u toj svojoj tvrdnji.

4 Dakle, to je ono što imam da kažem o komandnoj
5 odgovornosti.

6 Dalje, za koje se tačno dela optuženi optužuju u svojstvu
7 komandanata? U stavu 55 optužnice, Tužilaštvo tvrdi, da se
8 ovde ne radi samo o odgovornosti za izvršenje, nego i za druge
9 vidove odgovornosti.

10 Naš stav je, da nije tačno da se izvršenje može odnositi
11 isključivo na direktne izvršioce. Dakle, kako mi razumemo stav
12 Tužilaštva, oni tvrde da su optuženi imali efektivnu kontrolu
13 nad direktnim izvršiocima, ali u stavu 55, njihove optužnice,
14 nije to što ne stoji upravo to.

15 Neću sada ulaziti u detaljnije iznošenje stavova, ali u
16 svakom slučaju, hoću da vas obavestim, da mi imamo suprotan
17 stav.

18 G. ELLIS: [Prevod] Časni Sude, ovo svakako nije trenutak
19 da se iznose detaljna izjašnjenja, ali čini se da Tužilaštvo
20 namerno ne želi da precizira ko je imao efektivnu kontrolu nad
21 kim, kada je reč o optuženima.

22 Van toga, Časni Sude, pitanje komandne odgovornosti su
23 jasne između strana i mi očekujemo da vidimo dalje dokaze.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod]

25 G. Kehoe, imam još jedno pitanje za vas, pre nego što vas

1 oslobodim dalje obaveze, a ono se tiče stava 45 i 61 vašeg
2 prepretresnog postupka, gde vi, ja mislim na četiri mesta
3 spominjete operaciju 'Potkovica' ili operaciju 'Potkovica'.

4 G. KEHOE: [Prevod] Časni Sude, mogu -- mogu da odgovorim
5 sada? Časni Sude, hvala vam.

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Za sada ne morate ništa o tome
7 da kažete g. Kehoe, ali vratićemo se na to. I, ističe nam
8 vreme, prema tome, neka Tužilaštvo sada odgovori na ovo što je
9 iznela Odbrana.

10 G. HALLING: [Prevod] Časni Sude, mi -- ovo nije osnovna
11 teza našeg, naših dokaza. Dakle, ko je pretpostavljan kome. U
12 stavu 20, mi kažem -- u stavu 20 Žalbene presude u Oriću se
13 kaže:

14 "Ono što je bitno, je da li je pretpostavljeni imao
15 stvarnu mogućnost da spreči ili da kazni potčinjene koji su
16 krivično odgovorni." To je naš stav.

17 Hvala vam.

18 SUDIJA GAYNOR: [Prevod]

19 Ja sada imam nekoliko pitanja za Tužilaštvo, a ono se
20 tiče sada prirode napada na civilno stanovništvo protivnika.

21 Dakle, prvo pitanje za Tužilaštvo. U vašem prepretresnom
22 podnesku, kako ga mi tumačimo, Tužilaštvo spominje krivična
23 dela koja su počinjena protiv pritvorenika, zatvorenika, koji
24 u trenutku kada su zatvoreni su bili pripadnici OVK. Da li
25 Tužilaštvo smatra, da ovi zatvorenici spadaju u civilno

1 stanovništvo protivnika?

2 G. QUICK: [Prevod] Da, tačni [sic] Sude. Stav Tužilaštva
3 je, da su zatvoreni pripadnici oružanih snaga, bili izvan
4 oružanih dejstava i da stoga spadaju u civilno stanovništvo, a
5 to je potvrđeno u odluci za potvrđivanju optužnice.

6 Termin 'civilno stanovništvo protivnika', se koristi u
7 stavu 16 optužnice, i tamo se objašnjava, zajedno sa
8 kontekstualnim elementima, za zločine protiv čovečnosti, a
9 zatim dalje u stavu 17 u optužnici se dalje govori o tome, da
10 se za to optužuje u svojstvu zločina protiv čovečnosti, koji
11 su bili deo šireg i sistematskog napada protiv protivnika.

12 U odluci o potvrđivanju optužnice, u stavu 126, Sudija za
13 prepretni [sic] postupak -- prethodni postupak, kaže da je
14 mali broj žrtava među civilnim stanovništvom protivnika, radio
15 ili bio povezan sa srpskom i jugoslovenskom vojskom ili
16 policijom. Iz tih razloga, Sudija za prethodni postupak je
17 zaključio, da oni spadaju pod definiciju protivnika u smislu
18 stava 32 optužnice.

19 To, da su takva lica -- mogu biti žrtve zločina protiv
20 čovečnosti, ispunjava ostale zahteve, pravne uslove, koji su
21 formulisani u nekoliko žalbenih presuda MKSJ, recimo u
22 žalbenoj presudi u Martiću, u stavovima 303 do 314.

23 A sad, što se tiče statusa žrtava i broja necivila među
24 civilnim stanovništvom, u svojstvu faktora, kada se procenjuje
25 da li je to bio napad protiv civilnog stanovništva ili ne, u

1 žalbenoj presudi u predmetu Blaškič MKSJ, u stavu 115 se kaže,
2 da odluka o tome da li prisustvo vojnika među civilnim
3 stanovništvom oduzima status civila toj grupi ljudi zavisiće
4 od broja vojnika kao i od okolnosti pod kojima su se ti
5 vojnici u tom trenutku našli među civilnim stanovništvom.

6 Kada se ovo utvrdi, i dalje će se smatrati da se radilo o
7 civilnom stanovništvu.

8 Dakle, stav Tužilaštva je, da su ti pripadnici oružanih
9 snaga koji su bili uhapšeni, bili su uhapšeni u trenutku kada
10 se više nisu borili i predstavljaju stoga civilno stanovništvo
11 protivnika.

12 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Mene interesuje sledeće. U tom
13 trenutku su ti pripadnici smatrani, ti bivši pripadnici OVK,
14 smatrani izdajicama.

15 Dakle, da li pripadnici oružanih snaga, koji se smatraju
16 izdajicama, spadaju u civilno stanovništvo.

17 G. QUICK: [Prevod] Ja mislim da postoji razlika između
18 žrtava i ovih drugih.

19 Prva je dakle, radi se o kolaboracionistima i o
20 izdajnicima koji su, e sad, neki od njih su pripadnici, bivši
21 pripadnici OVK, koji se isto smatraju kolaboracionistima ili
22 izdajnicima. Nije neophodno u ovom slučaju, da Panel razmatra
23 da li se oni kvalifikuju za status civila. Ono što je bitno u
24 ovom predmetu, je da su oni bili izvan borbenih dejstava, i da
25 stoga imaju prava na istu zaštitu kao i svi drugi ljudi. Kao i

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 89

1 -- imaju pravo na osnovno humano postupanje i na garantije --
2 garancije u tom smislu.

3 Što se tiče kolaboracionista, ili onih koji su smatrani
4 kolaboracionistima ili izdajnicima ili simpatizerima, a nisu
5 bili pripadnici oruženih snaga, oni su svakako civili. Oni
6 gube taj -- tu zaštitu u svojstvu civila, samo ukoliko
7 učestvuju u neprijateljstvima.

8 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Imam još nekoliko pitanja. I
9 dalje me interesuje koncept usmeravanja napada protiv ljudi
10 koji su -- protiv lica koja su bila vojnici u trenutku kada su
11 uhapšeni, bez obzira na to da li su bili vojnici OVK, ili su
12 bili vojnici vojske Savezne republike Jugoslavije. Dakle, jer
13 ja koliko shvatam, oni predstavljaju metu zbog toga što su
14 bili pripadnici oružanih snaga. Dakle, oni nisu slučajne žrtve
15 napada, već su oni konkretna meta, razlog napada.

16 Dakle, ti vojnici, ti naoružani, ta naoružana lica, u
17 trenutku kada su zatvoreni pod tim okolnostima, da li vi dalje
18 smatrate da oni spadaju u civilno stanovništvo?

19 G. QUICK: [Prevod] Časni Sude, jasno mi je na šta
20 ciljate, i naš odgovor je "da". Stav Tužilaštva je, da
21 pripadnici oružanih snaga, jesu žrtve u ovom predmetu i spadaju
22 u grupu protivnika, kako je ona definisana u stavu 32
23 optužnice, i spadaju u civilno stanovništvo protivnika, ili su
24 pak bili prisutni u tom civilnom stanovništvu.

25 Kada se optužnica pročita u celini, onda ova definicija

1 protivnika iz stava 32, gde se kaže da su krivična dela
2 izvršena protiv ovog -- ove populacije protivnika, ona svakako
3 obuhvata i određene pripadnike oružanih snaga, kao što mi
4 tvrdimo u ovoj optužnici, a Sudija za prethodni postupak je to
5 potvrdio.

6 Oni su bili hapšeni, zlostavljani, bili su saslušavani i
7 na osnovu svega toga, jasno je da su predstavljali metu,
8 upravo zato što su bili pripadnici suprotne oružane snage, ili
9 su bili srpske nacionalnosti, ili iz nekog drugog razloga nisu
10 podržavali ciljeve OVK.

11 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Kada kažete da su te osobe
12 predstavljale metu, zato što su bili srpske nacionalnosti, vi
13 u vašoj tezi niste tvrdili da je postojao širi i sistematični
14 napad protiv srpskog civilnog stanovništva, već ste rekli da
15 je napad postojao između ostalog i na osnovu toga što su neki
16 od njih bili srpske nacionalnosti. Dakle, u čemu je razlika
17 između toga što vi tvrdite i tvrdnje da je postojao širi
18 sistematični napad protiv srpskog civilnog stanovništva.

19 G. QUICK: [Prevod] Ja mislim da je ključna razlika u
20 tome, da postoji tvrdnja da je bio širi sistematični napad
21 protiv civilnog stanovništva protivnika, i da je ta populacija
22 uključivala različite grupe, različite grupe su sve
23 identifikovane u stavu 32. To uključuje lica koja su bila
24 smatrana, da ne podržavaju OVK, ili ne podržavaju privremenu
25 vladu, a to je uključivalo osobe druge nacionalnosti, među

1 njima i Srbe.

2 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Ali, bez obzira na to što su ta
3 lica bila srpske nacionalnosti, protiv njih je vršena
4 diskriminacija na osnovu njihove etničke pripadnosti, zar ne?

5 G. QUICK: [Prevod] Da. to bi spadalo u zajednički cilj i
6 u definiciju ove populacije protivnika iz stava 32. Protiv
7 njih je vršena diskriminacija, na osnovu toga što su bili
8 druge nacionalnosti, srpske nacionalnosti, a i zbog toga što
9 su na osnovu svoje racionalnosti bili svrstani u kategoriju
10 protivnika.

11 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Ukoliko neko od Odbrane želi da
12 odgovori, sada je prilika.

13 G. KEHOE: [Prevod] Časni Sude, moram priznati da je meni
14 ovo objašnjenje bilo zbunjujuće. Ko onda može da bude zatvoren
15 kao pripadnik oružanih snaga, a ko ne može da bude.

16 Stav Odbrane je, bar što se tiče g. Thačija, da, ako si
17 ti, ako je neko u a -- ima aktivnu ulogu u neprijateljstvima,
18 onda ta osoba svakako može da se zatvori. Recimo, ako
19 pogledate sada šta se desilo sa grupom FARK ili šta se
20 dešavalo sa OVK itd., može -- mogu li oni biti zadrženi,
21 zatvoreni, svakako. Da li neko ko saraduje sa snagama SRJ može
22 da bude zatvoren, svakako, može.

23 Da, to je savršeno jasno. Ja ne razumem da neki dolaze,
24 neki odlaze i sad, pokreće se pitanje drugog protokola da su
25 neki ljudi uzeli oružje i vratili se u borbu i koja prava

1 imaju ukoliko aktivno sudelujete u neprijateljstvima, bilo da
2 ste deo FARK-a ili neke druge vojne jedinice ili ste
3 kolaboracionista, onda možete biti zatočeni, zato što
4 predstavljate pretnju po drugu stranu, to je jasno.

5 Ono što nije jasno, je na koji način Tužilaštvo u ovoj
6 optužnici pokušava to da dokaže.

7 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] G. Emmerson.

8 G. EMMERSON: [Prevod] Mi u potpunosti podržavamo kako je
9 to predstavljeno sa praktičnog stanovišta od strane g.
10 Kehoea, i u predmetu Haradinaj, Tužilaštvo jeste obuhvatilo
11 navode u sukobu između albanskih snaga OVK i napravilo
12 poređenje sa FARK i sa FRJ sa druge strane. Dakle, u --
13 Pretresno veće u tom predmetu je reklo da pripadnici FARK-a ne
14 mogu biti smatrani civilnim stanovništvom za potrebe zločina
15 protiv čovečnosti.

16 Da se vratimo, slušam šta Tužilaštvo pokušava da kaže i
17 čini mi se da pojam 'civilnog stanovništva neprijatelja je
18 *oxymoron*. To nije pravni koncept uopšte. To je hibrid između s
19 sjednog dela testa zločina protiv čovečnosti, a tu imamo
20 civilno stanovništvo i drugog dela, a to su neprijatelji, a to
21 je pristup Tužilaštva UZP-u, i šta je cilj UZP-a.

22 Dakle, zašto su to napravili, te *oxymoron*. Ljudi koji su
23 određeni, ciljani kao neprijatelji, potpadaju pod one koji su
24 ciljani za potrebe zločina protiv čovečnosti. I dakle, u svim
25 presudama o kojima smo govorili i Limaj i Haradinaj, doneti su

1 zaključci u vezi s time, da kada govorimo o zločinima protiv
2 čovečnosti, ljudi su bili zatočeni iz razloga koji su bili
3 vezani konkretno za njih, a ne zato što su bili deo civilnog
4 stanovništva. To se u velikoj meri tiče pitanja zatočenja, i
5 zaključeno je da, to nije predstavljalo zločin protiv
6 čovečnosti.

7 Suštinski gledano, bilo koje lice koje učestvuje u
8 neprijateljstvima, bilo da je pripadnik oružanih snaga, a to
9 je komplikovano kada nemate, kada imate oružanu grupu koja
10 nije, ne potiče od države, znači imamo asimetrični sukob.
11 Dakle, i kako neko postaje pripadnik i aktivno učestvuje u
12 neprijateljstvima s druge strane, a da nije civil.

13 Dakle, Pravilo 5 studije MKCK-a, o Običajnom međunarodnom
14 humanitarnom pravu, definiše civile kao "ljude koji nisu
15 pripadnici oružanih sukob -- oružanih snaga". Dakle, vidite da
16 ovde sad imamo *oxymoron*.

17 Dakle, ako ste pripadnik oružanih sukoba -- oružanih
18 snaga, niste civil, dakle, to je jasno. A, sad imamo civile
19 koji su direktno učestvovali u neprijateljstvima. Budimo
20 jasni, celokupna OVK su bili zapravo civili koji su direktno
21 učestvovali u neprijateljstvima. To nije bio državni entitet.
22 To su bili poljoprivrednici tokom dana, a tokom noći su nosili
23 oružje. I isto važi i na srpskoj strani.

24 Bilo je pripadnika koji su regrutovani, bilo je
25 paravojnih snaga, ali svi srpski civili su dobili oružje. Tako

1 da, da odgovorim na pitanje da li srpsko stanovništvo, dakle
2 da li se srpsko stanovništvo može smatrati kao stanovništvo
3 neprijatelja, obuhvata i pripadnike boraca sa jedne i druge
4 strane, odgovor je, da to nije pravno pitanje, zato što na
5 kraju krajeva, civilno stanovništvo neprijatelja, je samo po
6 sebi intelektualno gledano, kontradiktoran izraz. To je
7 hibridni izraz koji je osmišljen kako bi se povećao broj lica,
8 koja se u optužnici mogu smatrati potencijalnim žrtvama. Ali,
9 pravno gledano, to je suštinski suprotno, osnovnim principima
10 humanitarnog prava.

11 Tako da, pozivam Pretresno veće da, da drugačije -- da
12 zatraži od Tužilaštva da reform -- preformuliše ovaj aspekt
13 svoje teze.

14 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Ne znam da li Predsedavajući
15 Sudija želi nešto da kaže, jer g. Ellis i g. Roberts možda
16 žele da uzmu reč, a ako želite da uzmete reč, možda biste
17 mogli da uzmete reč, možda biste mogli vrlo ukratko sada ili
18 nakon pauze.

19 G. ROBERTS: [Prevod] Samo sam želeo da kažem da nemam
20 ništa da dodam onome što je već rečeno. Dovoljno je reći da
21 nisam razumeo odgovor Tužioca, i nije mi jasno koji je njihov
22 stav. I podržavam izjašnjenje g. Emmersona u smislu da ne znam
23 koja je teza Tužilaštva, i želeo bih da mi se to pojasni.

24 [Konsultacije Sudskog panela]

25 G. ELLIS: [Prevod] I mi podržavamo ovaj stav iz istih

1 razloga. Suštinski problem je, da optužnica nije dovoljno
2 jasna u pogledu ovog pitanja.

3 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Da li g. Laws želi nešto da kaže?

4 G. LAWS: [Prevod] Ne, hvala.

5 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Onda dajem reč Predsedavajućem
6 Sudiji.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Malo smo duže
8 radili nego što je trebalo. Vreme je za ručak.

9 Kad je reč o nacrtu Naloga o vođenju postupka, primili
10 smo sve vaše komentare, razmotrićemo ih i doneti nalog sledeće
11 nedelje. Međutim, tražim od Odbrane da -- Odbrana je tražila
12 da razmatramo dva pitanja. Ne znam zašto niste tražili da to
13 bude pismenim putem, ko je to rekao, g. Kehoe?

14 G. KEHOE: [Prevod] Samo dve kratke stvari. jedno se tiče
15 specijalnog izvestioca i kako se to pitanje odnosi na naš
16 podnesak koji smo već podneli.

17 Možda je trebalo da budem jasniji u svom izjašnjenju i
18 nakon što sam razmislio, tražili smo da se razjasni ovo
19 pitanje. I ako nam odobrite zahtev --

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] --

21 G. KEHOE: [Prevod] Mogu vam reći da još uvek nismo
22 razmotrili to pitanje. Kada budemo znali reći ćemo vam. A,
23 drugo pitanje tiče se protokola u vezi sa svedocima. Mi smo --
24 taj protokol je -- na njega je podneta žalba pred Apelacionim
25 većem, i taj -- Apelaciono veće je zaključilo da Sudija za

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 96

1 prethodni postupak nije zloupotrebio svoje diskreciono
2 ovlašćenje.

3 Ja sam želeo da stupim u kontakt sa nekoliko međunarodnih
4 svedoka, vojnih svedoka koji su prihvatili da se vide sa mnom
5 i jasno je, međunarodnim svedocima koji nisu očito [sic] pod
6 bilo kakvom pretnjom i oni -- ja sam spreman da odem, do
7 njegovog doma i da razgovaram sa tim svedokom i to se
8 nadovezuje i na pitanje da li će Tužilaštvo skinuti sa spiska
9 neke -- svedoka, s kojima bismo mi želeli da razgovaramo, tako
10 da više nećemo morati da se držimo odredbi protokola o
11 svedocima.

12 I još jedno pitanje, Sudija. Radni jezik suda je
13 engleski, a moj klijent me zamolio da vam kažem, da, kada
14 gledamo kosovsko zakonodavstvo, mi privatamo prevod na
15 engleski, ali da Sud treba da ima na umu da pravn -- prevod na
16 albanski tog zakonodavstva i prihvatamo ukoliko vi zaključite
17 da engleski i albanski su jezici zakona koje Sud uzima u obzir
18 i da te verzije moraju obe da se uzmu u obzir, kako bi se
19 videlo šta u konkretnim zakonima piše.

20 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

21 G. Laws.

22 G. LAWS: [Prevod] Samo nešto što bih rekao, ako mi
23 dopustite.

24 Vi ćete izdati nalog u pogledu različitih podnesaka koji
25 su podneti Panelu. Što se tiče zajedničkih -- zajedničkog

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 97

1 podneska Odbrane, u stavu 9, na strani 3, kada je reč o učešću
2 žrtava, i to se dalje -- o tome se govori na sledeće dve
3 stranice, to su pitanja koje su od suštinskog -- suštinske
4 važnosti za pitanje zastupanja žrtava. I u ime žrtava koje
5 učestvuju u postupku, želeo bih da me čujete pre nego što
6 Panel donese odluku.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Želite li to usmeno
8 ili pismeno da uradite?

9 G. LAWS: [Prevod] Mogu i danas usmeno.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] A, koliko bi vam
11 bilo potrebno da napišete podnesak?

12 G. LAWS: [Prevod] Dokument bi mogao biti spreman početkom
13 sledeće nedelje.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
15 mikrofon] Razmotrićemo tokom pauze, pa ćemo vam reći.

16 G. LAWS: [Prevod] Kad kažem početkom nedelje, mislim na
17 ponedeljak.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Sada ćemo
19 imati pauzu za ručak. Nastavićemo sa radom u 14:30h i
20 nastojaćemo da završimo do 16:00h.

21 --- Pauza za ručak u 13:12h

22 --- Nastavak sa radom u 14:30h

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Laws, ponovo smo
24 razmislili o vašem zahtevu, koji ste podneli pre ručka. Da li
25 biste možda ipak to usmeno sada izložili, umesto da to bude

1 pismenim putem?

2 G. LAWS: [Prevod] Nama odgovara kako god vi želite.

3 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite onda sada.

4 G. LAWS: [Prevod]

5 Puno vam hvala što ste mi pružili mogućnost da govorim o
6 ovoj temi.

7 U zajedničkom podnesku Odbrane, iznet je predlog, da se
8 promeni ono što je Panel naveo kao svoje preliminarno viđenje,
9 kako bi žrtve trebalo da učestvuju u ovom postupku. I to je
10 zapravo niz modifikacija, promena koje bi se i te kako
11 odrazile na mogućnost žrtava da učestvuju u postupku, i na
12 njihovo učešće -- njihovo zastupanje. I, potrebno je pažljivo
13 pročitati te modifikacije.

14 Ali u suštini, moje kolege iz Odbrane predlažu sledeće, a
15 to je da, žrtve koje učestvuju u postupku, treba da obaveste
16 koja će pitanja postavljati tokom postupka preko mene, kao
17 njihovog zastupnika i da ja onda ta pitanja prosledim svedoku
18 blagovremeno, ali što je još bitnije, da vama, Panelu,
19 dostavim obaveštenje o pitanjima koje žrtve žele da postave.

20 E, sad, nakon toga, oni dalje kažu, da mi kao Zastupnik
21 žrtava, budući da zastupamo žrtve kao pojedince, na nama je da
22 obelodanimo imena žrtava u čije ime postavljamo pitanja. I,
23 nadam se da Panel već sada uviđa koje su dve važne
24 modifikacije u tom predlogu.

25 A to je da, žrtve koje postavljaju pitanje, a mi

1 postupamo samo kao poštansko sanduče koje prosleđuje -- kojeg
2 se prosleđuju pitanja Panelu, a pod 2, to je, da bi se
3 anonimnost žrtava, žrtava koje nisu svedoci, to bi značilo da
4 njihova anonimnost mora da bude ukinuta.

5 Ja bih rekao, da se i te kako ne slažem ni sa jednim
6 delom ovog predloženog režima rada. Mi smatramo, da je to
7 suptilni način na koji se pokušava da se suzbije spreči učešće
8 žrtava, i to ne odražava realnost i prakse zastupanja žrtava,
9 niti pred ovim Sudom, niti bilo gde drugde. I ja bih to
10 izložio u dva dela.

11 Najpre, pod 1, imamo pitanje dostavljanja obaveštenja od
12 strane žrtava putem nas, umesto što bismo mi bili izvor
13 pitanja, koja smatramo da su primerena, da se postave u
14 njihovo ime. I, na strani 9, u stavu 33 se govori o učešću
15 žrtava.

16 U stavu 33 se pokušava izneti razuman način, kako bismo
17 mi u ime žrtava, dostavili obaveštenje o pitanjima o kojima
18 želimo da govorimo i tu nema nikakvog spora. Tu piše:

19 "Po dobijanju rasporeda svedoka koje će izvesti
20 Tužilaštvo ili Odbrana, Zastupnik žrtava, će obavestiti Panel
21 i druge učesnike u postupku i strane, u pogledu svedoka koje
22 želi da unakrsno ispita i onda da se da opšti opis pitanja o
23 kojima će biti reči."

24 Predlog Odbrane je, dat na strani 3, u stavu 10 tog
25 zajedničkog dokumenta Odbrane i tu se menja formulacija na

1 dramatičan način -- drastičan način, kako sam ja rekao i piše:

2 "Nakon što se dobije raspored svedoka koje će pozvati
3 Odbrana ili Tužilaštvo, zastu -- žrtve koje učestvuju u
4 postupku će, putem Zastupnika žrtava obavestiti Panel i druge
5 strane, u pogledu svedoka koje žele da ispituju unakrsno, i
6 dati opšti opis pitanja u vezi s kojima žele da, odn. tema u
7 vezi sa kojima žele da unakrsno ispituju svakog svedoka."

8 Dakle, o ovom drugom delu, o tome ćemo morati nešto
9 kasnije da govorimo u drugom delu stava 10. To je nešto što se
10 tiče anonimnosti žrtava koje učestvuju u postupku kada
11 postavljaju pitanja.

12 Ali, najpre da kažem da, ako žrtve treba da putem nas
13 obaveste Panel o pitanjima koja žele da postave, mi se onda
14 pitamo odakle potiče ovaj način rada i sugeriše se da to
15 potiče iz člana 22(6), ali on uopšte nije merodavan za ovu
16 radikalnu promenu.

17 Pažljivo smo pogledali kako je on formulisan, jer u stavu
18 11 podneska Odbrane, se zapravo preformuliše Član 22(6), na
19 taj način da bi se on uklopio u tezu odn. pristup koji je
20 Odbrana zauzela u svom podnesku.

21 I u stavu 11 piše:

22 "Shodno članu 22(6) zakona o Specijalizovanim većima,
23 žrtve mogu da iznose svoje argumente putem Zastupnika žrtava."

24 Dakle, koristi se reč 'putem Zastupnika žrtava', ali,
25 nije to ono što piše u Članu 22(6), gde se uopšte ne govori o

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 101

1 tome da se bilo šta radi putem nas Zastupnika. Tu piše:

2 "Specijalizovano -- Specijalizovana veća mogu da dopuste
3 da putem Zastupnika žrtava -- žrtve" -- dakle, [ispravka
4 prevodioca] "Specijalizovana veća mogu da dopuste zastupanje
5 putem Zastupnika žrtava u ime žrtava, tokom pretpretresnog
6 podneska i suđenja".

7 Dakle "u ime", što je drugačije od "putem", što znači, da
8 ja mogu da radim nešto u ime nekoga, a da ta osoba ništa ne
9 zna o tome i ništa se ne može desiti putem mene bez učešća
10 lica koje se zastupa.

11 G. EMMERSON: [Prevod] Oprostite što prekidam, ali spremni
12 smo da podvučemo to što smo izneli.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] -- Spremni ste da
14 povučete svoj zahtev?

15 G. KEHOE: [Prevod] Da, Časni Sude.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Vi povlačite
17 zahtev?

18 G. EMMERSON: [Prevod] Taj -- ta izmena koju smo
19 predložili se sada povlači.

20 G. LAWS: [Prevod] Da li je to -- ako je to onda cela
21 predložena izmena, onda ću sestiti, jer ovde su bila dva dela.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U potpunosti
23 povlačite?

24 G. KEHOE: [Prevod] Da. Mi se vraćamo sada i prihvatamo
25 predlog koji ste vi izneli, Časni Sude.

1 G. LAWS: [Prevod] Puno hvala.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

3 G. Laws, molbe za odobravanje statusa žrtava koje
4 učestvuju u postupku, o njima će odluka biti donesena do 15.
5 februara.

6 G. LAWS: [Prevod] Zahvaljujem.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada ćemo pročitati
8 neke usmene naloge.

9 Prvi usmeni nalog, kojim se određuje rok za podnesak za
10 izmenu spiska dokaznih predmeta.

11 Tužilaštvu se nalaže da podnese svoj podnesak za izmenu
12 spiska dokaznih predmeta do 4 sata popodne 30. januara 2023.,
13 a odgovore i replike treba onda podneti u skladu sa rokovima
14 Pravila 76 Pravilnika.

15 Drugi usmeni nalog o rokovima za druge podneske po
16 Pravilu 117(2).

17 Strane i učesnici se -- stranama i učesnicima se nalaže
18 da podnesu podneske u skladu sa Pravilom 117(2) Pravilnika do
19 1. februara 2023. godine do 16:00h popodne.

20 I svoje odgovore da podnesu najkasnije od 8. februara
21 2023. godine do 16:00h.

22 Panel ne namerava da prihvati bilo kakve replike.

23 Treći usmeni nalog, kojim se određuje rok za podneske u
24 skladu sa Pravilima 153, 154.

25 Tužilaštvu se nalaže da podnese svoj podnesak po Pravilu

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 103

1 154, u vezi prvih 12 svedoka, do 7. februara 2023. godine.

2 Odbrana i Zastupnik žrtava treba svoje dogovore --

3 odgovore da podnesu najkasnije do 20. februara 2023.

4 Panel neće prihvatate replike.

5 Tužilaštvu se nalaže da svoj podnesak po Pravilima 153,

6 154, u vezi narednog seta od 12 svedoka, podnese do 15 marta

7 2023.

8 Odbrana i zastupnici svedoka, treba svoje odgovore da

9 podnesu najkasnije do 27. marta 2023.

10 Četvrti usmeni nalog, kojim se određuju rokovi za prijave

11 za prihvatanje žrtava koje učestvuju u postupku.

12 U skladu sa Pravilom 113, stavovima (1), (2) i (5)

13 Pravilnika, Sekretarijatu se nalaže da podnese sve molbe za

14 učešće žrtava u postupku do 15. februara 2023. do 16:00h.

15 Stranama se nalaže da svoja izjašnjenja po pravnim

16 pitanjima u vezi prihvatljivosti zajedničkom predstavljanju,

17 mogu da podnesu najkasnije do 22. februara 2023.

18 Panel neće uzimati u obzir replike.

19 Peti usmeni podnesak, kojim se određuju rokovi za

20 podneske o presuđenim činjenicama.

21 Tužilaštvu i Odbrani se nalaže da podnesu svoje podneske

22 o presuđenim činjenicama u skladu sa Pravilom 157(2) do 1.

23 marta 2023. u 16:00h.

24 Strane i učesnici u postupku svoje odgovore treba da

25 podnesu do 3. aprila 2023.

1 Neće se prihvatati odgovori posle 10. aprila 2023.

2 Šesti usmeni podnesak, kojim se određuje rok za podneske
3 po -- u na osnovu Pravila 155.

4 Tužilaštvu se nalaže da svoj prvi podnesak po Pravilu 155
5 podnese do 1. marta.

6 Odbrana i Zastupniku svedoka, se nalaže da svoje odgovore
7 podnesu ako žele najkasnije do 22. marta.

8 Tužilaštvu se nalaže da podnese svoju repliku ako želi
9 najkasnije do 29. marta 2023. godine.

10 Sedmi usmeni nalog, kojim se određuju dane -- dani za
11 pripremnu konferenciju Tužilaštva i početak suđenja.

12 Osim ako nema nekakvih izuzetnih okolnosti, tokom
13 narednih nekoliko nedelja, Panel određuje početak suđenja za
14 1. mart 2023.

15 Pripremna konferencija Tužilaštva će se održati 17.
16 februara.

17 Osmi usmeni nalog. Nalaže se Tužilaštvu da dâ svoju
18 revidiranu procenu trajanja izvođenja njihovih dokaza.

19 Oni moraju da podnesu tu revidiranu procenu na pripreмној
20 konferenciji.

21 Deveti usmeni nalog. U vezi produženja roka za odgovor
22 Odbrane na podneske Tužilaštva o prvih 12 svedoka.

23 Nakon što smo pronašli da postoje valjani razlozi za to,
24 Panel odobrava zajednički podnesak Odbrane F01204.

25 Odbrana će podneti podneske sa informacijama o prvih 12

Specijalizovana veća za Kosovo - Osnovni Sud

Pripremna konferencija za suđenje (Javna sednica)

Strana 105

1 svedoka Tužilaštva najkasnije do 13. februara 2023. godine.

2 Ovim se završava Pripremna konferencija za suđenje.

3 Zahvaljujem se stranama i učesnicima i Sekretarijatu za njihov
4 doprinos. Takođe, zahvaljujem se prevodiocima, stenografima,
5 audiovizuelnim tehničarima itd., za njihov doprinos na ovoj
6 sednici.

7 Da li još neko ima nešto da kaže?

8 G. KEHOE: [Prevod] Da. naravno, spremni smo da govorimo o
9 pitanju srpskih zločina. Ne znam da li smo o tome razgovarali?

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ne, danas nećemo o
11 tome razgovarati, da li je to u redu?

12 G. KEHOE: [Prevod] To je sasvim u redu.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Zahvaljujem.

14 Ovim se završava ovo ročište. Rasprava se prekida.

15 --- Pripremna konferencija se završava u 14:46
16 časova

17

18

19

20

21

22

23

24

25